

Raport z realizacji
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Somonino na lata 2018-2021
z perspektywą na lata 2022-2025
za lata 2020-2021

Zamawiający:

Gmina Somonino
Urząd Gminy Somonino
ul. Ceynowy 21
83-314 Somonino

Wykonawca:

Green Key Joanna Masiota-Tomaszewska
ul. Wagrowska 2/207
61-369 Poznań
www.greenkey.pl

**Raport z realizacji
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Somonino na lata 2018-2021
z perspektywą na lata 2022-2025
za lata 2020-2021**

Właściciel Firmy

mgr Joanna Masiota - Tomaszewska

Autorzy opracowania:

mgr Andrzej Karkowski
mgr Joanna Masiota – Tomaszewska
Marta Hamulak

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	5
1.1.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA.....	5
1.2.	PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA.....	5
1.3.	POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA.....	6
1.4.	METODA OPRACOWYWANIA PROGRAMU	6
1.5.	OBSZAR DLA KTÓREGO SPORZĄDZANY JEST RAPORT	7
2.	OCENA ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W LATACH 2018-2019 W OBSZARACH INTERWENCJI PRZEWIDZIANYCH W RAPORTOWANYM PROGRAMIE	8
2.1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA.....	8
2.2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	12
2.3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE.....	15
2.4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	16
2.4.1.	WODY POWIERZCHNIOWE	16
2.4.2.	WODY PODZIEMNE	22
2.5.	GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	23
2.5.1.	JAKOŚĆ WÓD W SIECI WODOCIĄGOWEJ	24
2.6.	ZASOBY GEOLOGICZNE.....	25
2.7.	GLEBY	25
2.8.	GOSPODARKA ODPADAMI	29
2.9.	ZASOBY PRZYRODNICZE.....	33
2.10.	POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE	39
3.	ZADANIA ZREALIZOWANE NA TERENIE GMINY SOMONINO W OKRESIE OD 1 STYCZNIA 2020 R. DO 31 GRUDNIA 2021 R.	40
4.	ANALIZA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH GMINY SOMONINOW KONTAKSIE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	65
5.	ANALIZA SPÓJNOŚCI ZADAŃ WYZNACZONYCH DO REALIZACJI W GMINNYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA Z ZADANIAM REALIZOWANYMI NA POZIOMIE POWIATOWYM	66
6.	OPIS BARIER W REALIZACJI ZADAŃ.....	66
7.	TABELA WSKAŹNIKÓW UWZGLĘDNIONYCH NA POTRZEBY OCENY STOPNIA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA	67
8.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	70
9.	ZASADY DALSZEGO MONITORINGU.....	72
	SPIS TABEL	74
	SPIS RYCIN	74

Wykaz skrótów:

BDL – Bank Danych Lokalnych,
Dz. U. – Dziennik Ustaw,
GIOŚ – Główny Inspektor Ochrony Środowiska,
GUS – Główny Urząd Statystyczny,
GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych,
JCW – Jednolita Część Wód,
JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych,
JCWPd – Jednolite Części Wód Podziemnych,
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
N - azot ogólny,
NH₄ – amon,
NO_x - tlenki azotu w spalinach samochodowych,
OSChR – Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza,
OZE – Odnawialne Źródła Energii,
PGW Wody Polskie – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PLB, PLH – krajowe Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków otrzymały kod zaczynający się od liter PLB, gdzie „PL” oznacza że teren znajduje się w Polsce, natomiast „B” po angielsku „birds” oznacza ptaki. Polskie Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk posiadają natomiast kod PLH gdzie „H” po angielsku „habitat” oznacza siedlisko.
ppk – punkt pomiarowo – kontrolny,
PPD, PSD – poniżej stanu dobrego (jakość wód powierzchniowych),
P - fosfor ogólny,
PM 10 – cząstki pyłu zawieszonego o średnicy do 10 µm,
PM 2,5 – cząstki pyłu zawieszonego o średnicy do 2,5 µm,
PMŚ - Państwowy Monitoring Środowiska,
PEM – pola elektromagnetyczne,
PIG-PIB - Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy,
POŚ – Program Ochrony Środowiska,
PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,
PWIS – Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny,
RDOŚ - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,
RLM – równoważna liczba mieszkańców,
RPO – Regionalny Program Operacyjny
RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej,
S.A. – Spółka akcyjna,
SO₂ – dwutlenek siarki,
WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
WIOŚ – Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska,
ZDR – Zakład Dużego Ryzyka,
ZZR – Zakład Zwiększonego Ryzyka.

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

W oparciu o art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska organ wykonawczy Gminy sporządza co dwa lata raport z realizacji programu ochrony środowiska.

Opracowanie stanowi realizację ustawowego obowiązku w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2021 r.

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko opracowany raport podlega zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Somonino.

1.2. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Somonino na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” przyjętej jako Załącznik do Uchwały Nr III/16/2018 Rady Gminy Somonino z dnia 19 grudnia 2018 r.

W harmonogramie realizacyjnym raportowanego dokumentu zapisano następujące cele ekologiczne:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza:
 - Dotrzymanie wymaganych standardów jakości powietrza atmosferycznego,
2. Zagrożenia hałasem:
 - Poprawa jakości stanu akustycznego środowiska,
3. Pola elektromagnetyczne:
 - Ochrona ludności przez zagrożeniami pól elektromagnetycznych,
4. Gospodarowanie wodami:
 - Zapobieganie zagrożeniom powodziowym,
 - Dobra jakość wód i ich ochrona,
5. Gospodarka wodno – ściekowa:
 - Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej,
6. Zasoby geologiczne:
 - Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi,
7. Gleby:
 - Ochrona gleb,
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:
 - Rozwój systemu gospodarki odpadami,
9. Zasoby przyrodnicze:
 - Ochrona zasobów przyrodniczych,
10. Zagrożenia poważnymi awariami:
 - Przeciwdziałanie występowaniu poważnych awarii.

Raport uwzględnia dane raportowe z okresu sprawozdawczego. W dokumencie tym przedstawiane są postępy z realizacji zadań dotyczących ochrony środowiska.

Niniejszy raport nawiązuje również do wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska we wrześniu 2015 r. Raport wykonano w ten sposób, aby prezentowane dane mogły stanowić podstawę do opracowania nowego programu ochrony środowiska dzięki rzeczowej i merytorycznej ocenie stanu środowiska przyrodniczego oraz infrastruktury komunalnej związanej z ochroną środowiska.

1.3. POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA

Powszechne zainteresowanie problematyką ochrony środowiska w każdej dziedzinie życia człowieka wymaga opracowywania dokumentów, które zbierają informacje o stanie środowiska przyrodniczego człowieka oraz wyznaczają cele ekologiczne, które prowadzą w konsekwencji do zrównoważonego rozwoju obszaru.

Wynikiem procesu planowania są programy zawierające wizję rozwoju systemu zarządzania ochroną środowiska, określające opcje i warunki rozwiązań. Takim właśnie jest „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Somonino na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”.

Ważne jest, aby prowadzić ciągłą aktualizację zamierzonych działań, dostosowywać je do aktualnej sytuacji i mierzyć ich stopień wykonania. Przeprowadzanie analiz czasowych pozwala określić obszary, które faktycznie się rozwijają, a nad którymi trzeba nadal pracować.

Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem polityki ochrony środowiska Gminy Somonino opisanym w raportowanym programie powinno dać odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu udało się zrealizować przyjęte założenia i zaplanowane przedsięwzięcia.

Zadaniem raportu jest więc ocena zakresu i stopnia wykonanych zadań, które przewidziano do realizacji w raportowanym programie. Zgodnie z dostępnymi danymi oceniono stan i jakość poszczególnych komponentów środowiska.

1.4. METODA OPRACOWYWANIA PROGRAMU

Zakres niezbędnych informacji jakie powinien zawierać raport wynika z treści przyjętej w Programie. W niniejszym raporcie przedstawiono postępy w realizacji zadań zapisanych w raportowanym dokumencie.

W celu opracowania niniejszego raportu skorzystano z danych zawartych w sprawozdaniach z budżetu Gminy Somonino, a także danych pozyskanych od jednostek i instytucji działających na tym terenie.

Do opisu stanu środowiska wykorzystano przede wszystkim dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Ważnym źródłem danych w zakresie analizy wskaźnikowej były informacje prezentowane przez Główny Urząd Statystyczny.

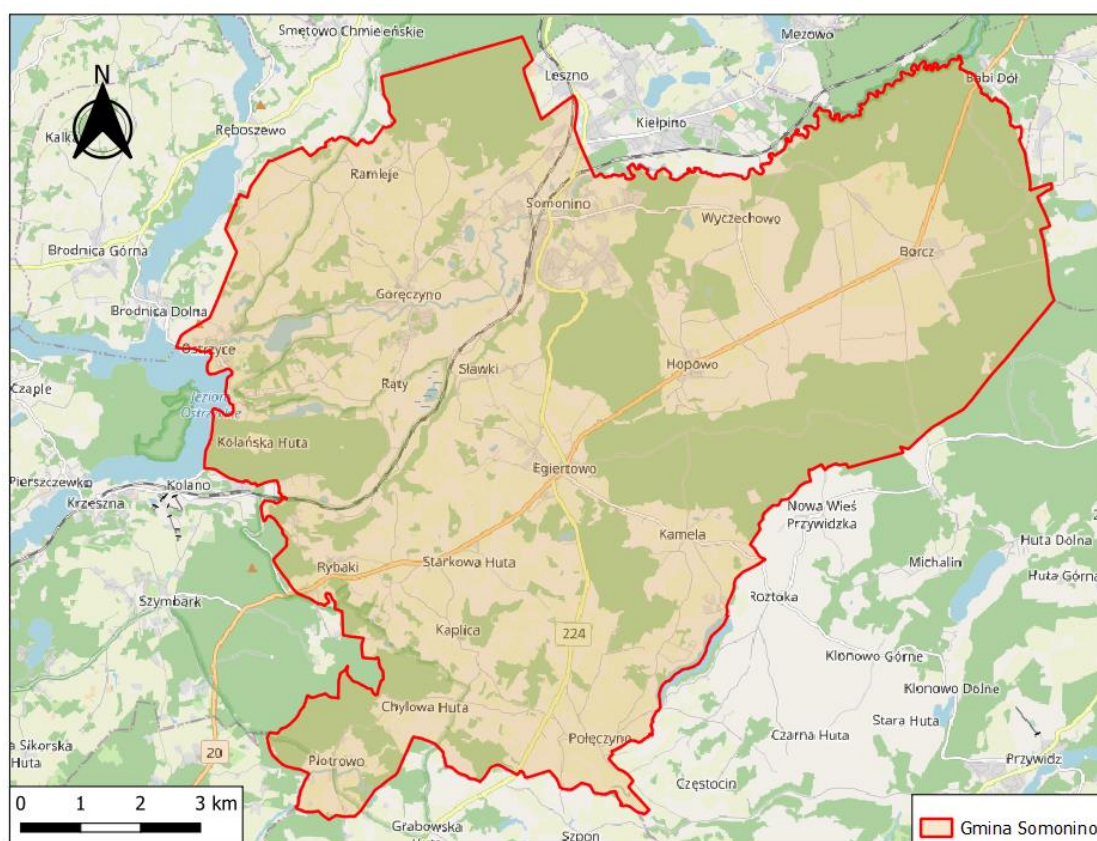
W dokumencie wykorzystano informacje dostępne w publikacjach instytucji działających w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy Somonino oraz danych literaturowych.

1.5. OBSZAR DLA KTÓREGO SPORZĄDZANY JEST RAPORT

Raport dotyczy Gminy Somonino, którą zgodnie z danymi GUS:

- w dniu 31.12.2020 r. zamieszkiwało 10 945 osób,
- w dniu 31.12.2021 r. zamieszkiwało 11 072 osób.

Powierzchnia Gminy Somonino wynosiła 11 211 ha.

Ryc. 1. Mapa Gminy Somonino i okolic
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PRG

2. OCENA ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W LATACH 2020-2021 W OBSZARACH INTERWENCJI PRZEWIDZIANYCH W RAPORTOWANYM PROGRAMIE

2.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Podstawę oceny jakości powietrza stanowią określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych i alarmowe. W niektórych przypadkach w ww. rozporządzeniu określono dozwoloną liczbę przekroczeń określonego poziomu, a także terminy, w których określony poziom powinien zostać osiągnięty.

Wartości poszczególnych poziomów substancji w powietrzu zostały zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Dla każdego z tych kryteriów zostały określone odrębne wymagania dotyczące lokalizacji stacji pomiarowych, a także wymaganego zakresu wykonywanych badań.

W ocenach prowadzonych pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi obecnie uwzględnia się: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył PM₁₀ i PM_{2,5}, metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłe PM₁₀ oraz benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe PM₁₀.

Oceny dokonywane pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmują: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu NO_x i ozon (O₃).

W ocenie jakości powietrza uwzględnia się substancje, dla których w prawie krajowym i w dyrektywach unijnych określono normatywne stężenia w postaci poziomów: dopuszczalnych, docelowych lub celu długoterminowego w powietrzu. Substancje te zostały wybrane ze względu na powszechność występowania i szkodliwość dla zdrowia ludzkiego i roślin.

Głównym źródłem zanieczyszczeń w Gminie Somonino jest emisja powierzchniowa pochodząca z indywidualnych palenisk domowych. Głównym problemem jest spalanie niskiej jakości surowców w przestarzałych i mało wydajnych piecach w gospodarstwach domowych. Problem jest szczególnie widoczny w zwartej, słabo przewietrzanej zabudowie w okresie jesienno-zimowym i bezwietrzne dni. Podobny problem może występować również w małych firmach produkcyjno-usługowych, z których emisja nie wymaga uzyskania pozwolenia. W przypadku NO₂ istotny jest też udział zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju.

Według tego podziału w województwie pomorskim wydzielono 2 strefy: aglomerację trójmiejską i strefę pomorską. Gmina Somonino należy do strefy pomorskiej.

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie na terenie strefy jest zaliczenie strefy do odpowiedniej klasy.

Gmina Somonino **znajduje się w obszarach przekroczeń** w strefie pomorskiej w rocznych ocenach jakości powietrza biorąc pod uwagę:

- Benzo(a)pirenu - ze względu na stężenie średnie roczne w pył zawieszonym PM10 w 2020 r.;
- O₃ - ze względu na poziom celu długoterminowego biorąc pod uwagę kryterium ochrony roślin - w 2021;
- O₃ - ze względu na poziom celu długoterminowego biorąc pod uwagę kryterium ochrony zdrowia - w latach 2020 oraz 2021;

Bazując na danych GIOŚ w wyniku modelowania matematycznego, przekroczenia pyłów PM10 bezpośrednio w granicach Gminy nie zostały wykazane, jednak stwierdzono je w strefie pomorskiej traktowanej jako całość.

Ze względu na brak stacji pomiarowej jakości powietrza w strukturach GIOŚ na terenie Gminy Somonino należy bazować na danych dla całej strefy pomorskiej w skład której wchodzi Gmina. W tabeli przedstawiono klasy jakości powietrza dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie pomorskiej w latach 2020-2021.

Dane zaprezentowano w ujęciu poszczególnych lat biorąc pod uwagę kryterium ochrony zdrowia oraz kryterium ochrony roślin.

Tabela 1. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2020-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Zanieczyszczenie	Klasa	
	2020 r.	2021 r.
SO ₂ (dwutlenek siarki)	A	A
NO ₂ (dwutlenek azotu)	A	A
CO (tlenek węgla)	A	A
C ₆ H ₆ (benzen)	A	A
PM 2,5 (pył zawieszony)	A	A
PM 2,5 (pył zawieszony) - II faza	A1	A1
PM 10 (pył zawieszony)	A	A
B(a)P (benzo(a)piren)	C	C
As (arsen)	A	A
Cd (kadm)	A	A
Ni (nikiel)	A	A
Pb (ołów)	A	A
O ₃ dc (ozon – poziom docelowy)	A	A
O ₃ dt (ozon – poziom długoterminowy)	D2	D2

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie (dla kryteriów: poziom dopuszczalny i poziom docelowy) jest zaliczenie strefy do jednej z poniżej wymienionych klas: **klasa A** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych, **klasa B** - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji, **klasa C** - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny albo przekraczają poziomy docelowy.

W przypadku poziomu celu długoterminowego dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas: **klasa D1** - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy nie przekraczają poziomu celu długoterminowego, **klasa D2** - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy przekraczają poziom celu długoterminowego.

Dla pyłu zawieszonego PM2,5 i kryterium – poziom dopuszczalny dla fazy II zostały określone następujące klasy: A1 i C1. **Klasa A1** oznacza brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla fazy II, **klasa C1** - przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla fazy II.

Tabela 2. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2020-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Strefa	Rok	Klasyfikacja wg rodzajów zanieczyszczeń			
		O ³ (dc)	O ³ (dt)	NO ₂	SO ₂
Strefa pomorska	2020	A	D2	A	A
	2021	A	D2	A	A

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, objaśnienia oznaczeń literowych takie same jak w poprzedniej tabeli

Przy użyciu modelowania matematycznego, metody obiektywnego szacowania oraz wyników pomiarów, określono średnioroczne wartości stężeń dla każdego zanieczyszczania uwzględnionego w ocenie rocznej poza ozonem. Dla ozonu nie określa się tła substancji w powietrzu. Ozon badany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska jest zanieczyszczeniem wtórnym, a nie pierwotnym, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu. Wartość średniorocznego stężenia ozonu nie jest normowana i ze względu na duże różnice stężeń tego zanieczyszczenia pomiędzy okresem wiosenno-letnim, a jesienno-zimowym nie może być wykorzystywana do ocen.

W latach 2020 – 2021 na terenie gminy Somonino, wystąpiły następujące **wartości stężeń średniorocznych** (wartości minimum – maksimum):

Tabela 3. Średnioroczne wartości stężeń zanieczyszczeń

Lp.	Substancja	Rok	
		2020	2021
1.	NO₂ (nr CAS 10102-44-0): Sa (µg/m ³)	7 – 9	7 - 8
2.	SO₂ (nr CAS 7446-09-5) ¹ : Sa (µg/m ³)	2	2 – 3
3.	Pył zawieszony PM₁₀ : Sa (µg/m ³)	11 – 17	15 – 22
4.	Pył zawieszony PM_{2,5} : Sa (µg/m ³)	5 – 11	10 – 16
5.	Benzen (nr CAS 71-43-2): Sa (µg/m ³)	0,5	0,5
6.	Ołów (nr CAS 7439-92-1) ² : Sa (µg/m ³)	0,01	0,01
7.	CO (nr CAS 630-08-0) ³ : Sa (µg/m ³)	190	270
8.	Arsen (nr CAS 7440-38-2) ⁴ : Sa (µg/m ³)	0,6	0,8
9.	Kadm (nr CAS 7440-43-9) ⁴ : Sa (µg/m ³)	0,2	0,3
10.	Nikiel (nr CAS 7440-02-0) ⁴ : Sa (µg/m ³)	0,8	1
11.	Benzo(a)piren (nr CAS 50-32-8) ⁵ : Sa (ng/m ³)	0,52 – 3,10	0,58 – 2,30

Źródło: GIOŚ Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku

¹ Poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla SO₂ jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami, o których mowa w ustawie Prawo ochrony Środowiska.

² Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM₁₀.

³ W polskim prawie nie został określony dopuszczalny poziom średniej rocznej wartości stężenia CO, poziom ten został określony jedynie w odniesieniu do wartości średniej 8-godzinnej.

⁴ Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM₁₀. Dla arsenu, kadmu i niklu w pyłe PM₁₀ nie zostały w polskim prawie określone poziomy dopuszczalne. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do tych zanieczyszczeń dokonuje się w oparciu w poziomy docelowe, które są wartościami średniorocznymi.

⁵ Stężenie w pyłe zawieszonym PM₁₀. Dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ nie został w polskim prawie określony poziom dopuszczalny. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do benzo(a)pirenu dokonuje się w oparciu o poziom docelowy, który jest wartością średnioroczną.

Urząd Gminy Somonino poinformował, że do 2021 r. nie występowały czujniki powietrza. W 2020 r. wypożyczono bezpłatnie sensor jakości powietrza na okres 2 tygodni. Czujnik powietrza został zamontowany na budynku Urzędu Gminy Somonino w okresie miesiąca marca. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, iż stężenia pyłów zawieszonych PM 2,5 oraz PM 10 nie przekroczyły dopuszczalnej normy. Średnia dobową wartość ww. parametrów była dobra lub bardzo dobra.

Gmina przyznała dotacje dla mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ogrzewania budynków/termomodernizacji/OZE:

- 2020 r.: podpisano porozumienie z WFOŚiGW w Gdańsku, złożono 56 wniosków;
- 2021 r.: dalsze porozumienie, pomoc w wypełnianiu wniosków o dofinansowanie oraz o rozliczenie dla 91 beneficjentów.

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza na terenie Gminy jest emisja powierzchniowa pochodząca z indywidualnych palenisk domowych. W 2021 r. przeprowadzono 7 kontroli dotyczących spalania w piecach – nie wykryto nieprawidłowości. W celu wykorzystania energetyki rozpraszanej na rzecz ograniczenia niskiej emisji w trakcie procedowania jest projekt współfinansowany ze środków europejskich pn.: „Eko Energia od Somonina aż po Przywidz”.

Realizacja zadań przebiega nie tylko na szczeblu gminnym, ale również powiatowym i wyższych szczeblach. Prowadzono zadania polegające na działaniach naprawczych ograniczających zanieczyszczenie powietrza oraz ograniczenie emisji gazów i pyłów do powietrza:

- określanie w pozwoleniach na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza i zgłoszeniach instalacji obowiązku do minimalizacji wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza oraz nakładanie obowiązku do pomiarów emisji;
- tworzenie ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego w ramach przebudowy dróg przebiegających przez teren Gminy Somonino;
- bieżące remonty i modernizacja dróg w granicach Gminy Somonino (redukcja emisji powierzchniowej zanieczyszczeń).

Dystrybutorem gazu w Gminie Somonino jest Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o., Oddział Gazowniczy w Gdańsku. Planowana jest inwestycja gazyfikacji miejscowości Borch z zakresem rzeczowym gazociągów średniego ciśnienia dn 160/63 PE o łącznej długości ok. 14,1 km. Termin zakończenia zaplanowano na 2026 r. Ponadto realizowane będą mniejsze inwestycje związane z przyłączaniem Klientów na podstawie zawieranych umów o przyłączenie.

Wg GUS w Gminie Somonino na dzień 31 grudnia 2020 r. funkcjonowało 19 535 m czynnej sieci gazowej a na dzień 31 grudnia 2021 r. 22 123 m.

Na terenie Gminy Somonino nie funkcjonuje zorganizowana sieć ciepłownicza. Budynki ogrzewane są w ramach centralnego systemu ogrzewania głównie węglem, ekogroszkiem oraz nieelicznie olejem opałowym, energią elektryczną, pompami ciepła oraz gazem z własnego zbiornika.

Działaniami zmierzającymi do poprawy jakości powietrza powinny być:

- systematyczne przeprowadzanie działań termomodernizacyjnych budynków co przekłada się na zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło,
- wyeliminowanie spalania paliw złej jakości w piecach domowych,
- wyeliminowanie spalania odpadów w paleniskach domowych,
- ograniczenie emisji liniowej (z dróg),
- usprawnienie ruchu, w celu zmniejszenia emisji spalin, budowa ścieżek rowerowych,
- rozwój technologii energooszczędnych,
- zwiększanie udziału OZE
- budowa sieci gazowej,
- budowa zorganizowanych systemów ciepłowniczych (np. w budynkach wielorodzinnych) oraz wymiana źródeł ogrzewania.

2.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM

Obsługę komunikacyjną zapewnia droga krajowa nr 20, której długość na terenie Gminy Somonino wynosi 15,081 km. Ogólna ocena stanu technicznego ww. odcinka drogi wg diagnostyki stanu nawierzchni ocenia się jako pożądany, nie wymagający zabiegów modernizujących lub proekologicznych. Droga przebiega przez Gminę od jej południowo zachodniej granicy przy miejscowości Rybaki przez miejscowości Starkowa Huta, Egiertowo, Hopowo, Wyczechowo, Borch, aż do północno wschodniej granicy. W Gminie Somonino nie występują drogi ekspresowe.

Istnieje jedna droga wojewódzka nr 224 przebiegająca południkowo od granicy Gminy Somonino niedaleko miejscowości Połączyno przez miejscowości Jekmuca, Egiertowo, Graniczny Dwór aż do granicy Gminy w miejscowości Somonino i ostatecznie dociera do Kiełpina i dalej do Leszna zaraz za granicą Gminy. W Gminie Somonino długość drogi wojewódzkiej wynosi 12,61 km. Zarząd Dróg Wojewódzkich wykonywał działania proekologiczne: modernizacja nawierzchni/nasadenia drzew, działania w zakresie ochrony akustycznej, budowa ścieżek rowerowych. W 2020 r. remont drogi wojewódzkiej nr 224 na odcinku przejścia przez miejscowość Somonino od km 45+950 do km 48+900 – nowa nawierzchnia. Nie przewiduje się w najbliższych latach (do 2029 r.) inwestycji w zakresie rozwoju/modernizacji dróg wojewódzkich, przebiegających przez Gminę Somonino.

Tabela 4. Długość i ocena stanu aktualnego dróg wojewódzkich na terenie Gminy Somonino

Lp.	Nr drogi	Pikietaż		Długość [km]	Nazwa odcinka	Stan nawierzchni
		od km	do km			
1.	224	45+400	45+950	0,550	Kiełpino (skrzyżowanie z DP1924 wiadukt kolejowy Somonino)	zadowalający
2.		45+950	48+900	3,377	Przeście przez miejscowość Somonino	dobry
3.		48+900	51+977	3,077	Skrzyżowanie Sarni Dwór – Egiertowo	zadowalający
4.		51+977	57+583	5,606	odcinek Egiertowo – Grabowska Huta	zadowalający

Źródło: Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku w latach 2020-2021 nie prowadził monitoringu hałasu komunikacyjnego na terenie Gminy Somonino dlatego brak informacji w tym zakresie, natomiast zostały opracowane w 2022 r. strategiczne mapy hałasu dla drogi krajowej nr 20 wykonanej na zlecenie GDDKiA i dla drogi wojewódzkiej nr 224 wykonanej na zlecenie ZDW w Gdańsku. Poniżej przedstawiono mapę reprezentującą strategiczną mapę obu ww. dróg w odcinku przebiegającym przez Gminę Somonino.

Wobec braku pomiarów hałasu odniesiono się do natężenia ruchu pojazdów, które jest głównym generatorem hałasu drogowego dlatego ma największy wpływ na jego poziom. Obserwowany w ostatnich latach bardzo dynamiczny przyrost liczby pojazdów oraz wzrost ich natężenia na sieci dróg spowodował przyrost powierzchni terenów zagrożonych hałasem drogowym.

Głównymi Pomiarami Ruchu Drogowego na terenie Gminy Somonino objęte są drogi Krajowe i Autostrady. GPR przeprowadzane są co 5 lat. Najnowszy Generalny Pomiar Ruchu był zapowiadany na 2020 r. lecz ze względu na pandemię COVID pomiar został dokończony w 2021 r. W tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące natężenia ruchu pojazdów silnikowych na odcinkach dróg krajowych na terenie Gminy Somonino (wg GPR 2010, GPR 2015 i GPR 2020/2021).

W poniższej tabeli uwzględniono nazwy odcinków pomiarowych z najnowszego GPR 2020/2021 ze względu na nieznaczne zmiany w nazwach w GPR w poszczególnych latach

Tabela 5. Wyniki średniego dobowego ruchu rocznego dla dróg krajowych na terenie Gminy Somonino wg GPR 2010, 2015 i 2020/2021 r. celem porównania zachodzących zmian

Nr drogi	Odcinek pomiarowy	Rok pomiaru (GPR)	Średni dobowy ruch pojazdów silnikowych ogółem (pojazdów na dobę)	Motocykle	sam, osobowe, mikrobusy	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	sam. ciężarowe		Suma pojazdów ciężarowych	Udział ruchu ciężarowego [%]	Autobusy	Ciągniki rolnicze
							bez przycz.	z przycz.				
DW 224	Kartuzy /Gr. Miasta/ - Egiertowo /DK20/	2020/2021	9 903	124	8 921	512	140	170	310	3,13	30	6
		2015	8 678	104	7 784	538	113	87	200	2,30	42	9
		2010	6 989	84	6 010	587	154	84	238	3,41	49	21
DW 224	Egiertowo /DK20/ - Nowa Karczma /DW221/	2020/2021	2 643	19	1 994	452	63	105	168	6,36	6	2
		2015	2 308	18	1 891	210	78	99	177	7,67	5	7
		2010	2 425	24	1 885	262	116	119	235	9,69	17	2
DK 20	Kościerzyna /obwodnica (w. Wieżycy) / - Egiertowo/ ul. Kartuska (DW224)/	2020/2021	11 074	53	9 152	993	171	659	830	7,50	38	8
		2015	10 016	63	7 958	986	362	579	941	9,39	65	3
		2010	8 292	36	6 552	782	165	678	843	10,17	77	2
DK 20	Egiertowo/ ul. Kartuska (DW224)- Żukowo/ ul. Gdańska (DW211)/	2020/2021	12 284	78	10 312	1 031	185	609	794	6,46	44	25
		2015	10 278	55	8 307	881	300	669	969	9,43	60	6
		2010	9 642	61	7 804	757	225	708	933	9,68	78	9

Źródło: wyniki GPR 2010, GPR 2015 i GPR 2020/2021, nazewnictwo z GPR 2020/2021

W miejscowości Somonino znajduje się stacja kolejowa, przez którą przebiegają:

- linia kolejowa nr 201 – z Nowej Wsi Wielkiej do Gdyni Portu - trasa magistrali węglowej o bardzo istotnym znaczeniu w przewozie osób i towarów dlatego wzdłuż trasy podczas ruchu pociągów mogą pojawiać się uciążliwości związane z hałasem,
- linia kolejowa nr 214 – z Somonina do Kartuz – trasa obsługująca ruch osobowy o znaczeniu regionalnym.

2.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mają wpływ na ogólny poziom pól w środowisku są linie elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne. Jednak jeśli są one odpowiednio usytuowane względem budynków użytkowanych przez mieszkańców to nie stanowią zagrożenia. Z roku na rok następuje niewielka poprawa stanu technicznego stacji w zakresie ogólnobudowlanym oraz obwodach pierwotnych, wtórnych i w zakresie telemechaniki. Wzmoczone działania prewencyjne i remontowe oraz konsekwentna polityka rzetelnie prowadzonych prac eksploatacyjnych i modernizacyjnych spowodowały, w ostatnich latach, wzrost niezawodności GPZ-tów w sieci ENERGA-OPERATOR SA. Zanotowano mniej awarii, ale nie można wykluczyć ich całkowicie. Awaryjność urządzeń energetycznych nie odbiegała od ogólnie przyjętych standardów.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi badania natężenia promieniowania elektromagnetycznego. Na terenie Gminy Somonino w latach 2020-2021 nie wykonywano takich badań. Jednakże w 2021 r. wykonane zostało badanie dla gminy Kartuszy w powiecie kartuskim. Pomiar został wykonany w miejscowości Kartuszy przy ulicy Ceynowy 5 i wykazał wartość 2,13 V/m. Zgodnie z zaprezentowanymi wynikami nie wystąpiło przekroczenie dopuszczalnego poziomu PEM. Dlatego nie ma podstaw do wskazania, że istnieje zagrożenie ze strony oddziaływania pól elektromagnetycznych. Co więcej, należy wyjaśnić, że dopuszczalny poziom 7 V/m obowiązywał do końca 2019 r. Normy zostały złagodzone. Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Szczegółowe dane w tym zakresie zawiera Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

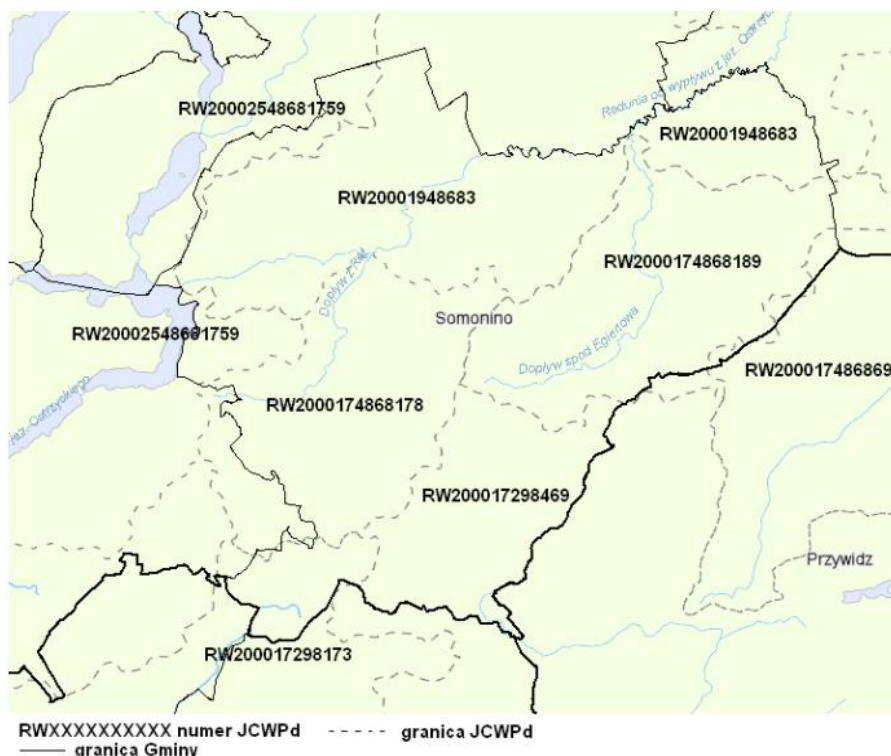
Ochrona człowieka przed potencjalnymi skutkami promieniowania polega przede wszystkim na separacji przestrzennej terenów mieszkalnictwa oraz terenów związanych z wielogodzinnym lub stałym pobytom ludzi.

2.4. GOSPODAROWANIE WODAMI

2.4.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Somonino położona jest w obszarze dorzecza Dolnej Wisły, w regionie wodnym Dolnej Wisły. Obszarem administruje Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku działający w strukturach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

W granicach Gminy Somonino występuje siedem Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek. Nie występują: JCWP jezior, JCWP przybrzeżne lub JCWP⁶ przejściowe.

Ryc. 2. Sieć hydrograficzna Gminy Somonino na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Geoportal.kzgw.gov.pl/imap

⁶ JCWP – (Jednolite Części Wód Powierzchniowych) oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych

Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych zaprezentowano w tabeli.

Tabela 6. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Somonino ze wskazaniem stanu wód i informacją czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP	Stan wód	Czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych?
Jednolite Części Wód Powierzchniowych - rzeczne				
1.	Wierzycza z jeziorami Grabowskie i Wierzysko do wypływu z jez. Zagnanie	RW200017298173	zły	zagrożona Przedłużenie terminu osiągnięcia celu - brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tą presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do 2021 r.
2.	Wietcisa do Rutkownicy z Rutkownicą	RW200017298469	zły	niezagrożona
3.	Dopływ z Rął	RW2000174868178	dobry	niezagrożona
4.	Dopływ spod Egiertowa	RW2000174868189	dobry	niezagrożona
5.	Reknica	RW200017486869	dobry	niezagrożona
6.	Radunia od wypływu z jez. Ostrzyckiego do Strzelenki	RW20001948683	zły	niezagrożona
7.	Radunia do wypływu z jez. Ostrzyckiego	RW20002548681759	dobry	niezagrożona

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911)

Dane dotyczące oceny jakości wód w granicach JCWP zawiera Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911).

W Planie określono czy dana JCWP jest w dobrym czy złym stanie oraz czy zagrożone jest osiągnięcie celów środowiskowych przewidzianych dla tych JCWP. W formie tabelarycznej przedstawiono wszystkie dane.

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prezentuje się poprzez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka – poprzez ocenę potencjału ekologicznego), ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu JCWP.

Poniżej przedstawiono wyniki monitoringu wód powierzchniowych Gminy Somonino badanych w latach 2016 - 2021. Należy jednak zauważyć, że przedstawiono dane dotyczące zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek obejmujące przynajmniej częściowo obszar Gminy. Natomiast sam punkt monitoringowy może znajdować się poza jej granicą administracyjną. Zamieszczone zostały wartości z najnowszych badań. Ze względu na występowanie ocen obejmujących szerszy zakres lat, podano pełne dane wielolecia – podobnie prezentuje je GIOŚ.

Wyniki monitoringu przedstawiono w tabeli.

Tabela 8. Klasyfikacja i ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek i Jezior obejmujących swym zasięgiem Gminę Somonino

Lp.	Nazwa JCWP	Nazwa punktu pomiarowo - kontrolnego	Klasa elementów						Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu JCWP
			biologicznych		hydromorfologicznych		fizykochemicznych				
			rok / lata oceny	klasa	rok / lata oceny	klasa	rok / lata oceny	klasa			
Jednolite Części Wód Powierzchniowych - rzeczne											
1.	Wierzyca z jeziorami Grabowskie i Wierzysko do wypływu z jez. Zagnanie RW200017298173	Wierzyca - Sarnowy	2019	V	2019	II	2019	>II	V – zły stan	poniżej dobrego	zły
2.	Wietcisa do Rutkownicy z Rutkownicą RW200017298469	Wietcisa - Lubieszyn	2018- 2021	III	2018	I	2018- 2021	II	III –umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły
3.	Dopływ z Rął RW2000174868178	Dopływ z Rął - Rąty	2021	II	2019	IV	2019	>II	III- umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły
4.	Dopływ spod Egiertowa RW2000174868189	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Reknica RW200017486869	Reknica - Babi Dół	2018- 2019	III	2018	I	2018	>II	III- umiarkowany potencjał	poniżej dobrego	zły
6.	Radunia od wypływu z jez. Ostrzyckiego do Strzelenki RW20001948683	Radunia - Lniska	2021	II	2021	I	2021	II	II –dobry potencjał	poniżej dobrego	zły
7.	Radunia do wypływu z jez. Ostrzyckiego RW20002548681759	Dopływ – Radunia (Brodno Wielkie)	2019	II	2019	I	2019	>II	III - umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły

Źródło: dane GIOŚ. Zakres danych:

Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela
dostępnych na <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/RIVERS/88>

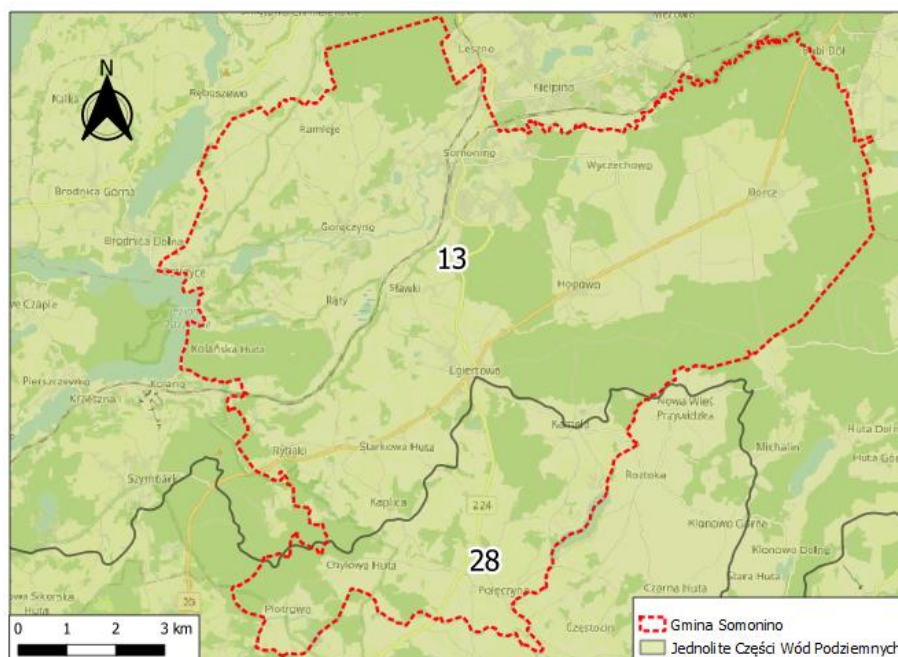
Zastosowano skalę zgodnie z zasadami przewidzianymi poniżej.

Klasa elementów biologicznych				Stan/potencjał ekologiczny				Klasa elementów fizykochemicznych			
stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)	
I	b. dobry	maksym.	I	I	b. dobry	maksym.	II	I	b. dobry	maksym.	I
II	dobry		II	II	dobry			II	dobry		II
III	umiarkowany		III	III	umiarkowany		III	PSD	poniżej dobrego		PPD
IV	słaby		IV	IV	słaby		IV	Rodzaj JCW			
V	zły		V	V	zły		V	naturalna	sztuczna lub silnie zmodyfikowana		

Stan chemiczny			Klasa elem. hydromorfologicznych			
DOBRY	stan dobry		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)	
PSD śr	poniżej stanu dobrego	przekroczył stęż. średniorocz.	I	b. dobry	maksym.	I
PSD max		przekroczył stęż. maksym.			dobry	II
PSD		przekroczył stęż. śred. i maks.				

2.4.2. WODY PODZIEMNE

Obszar Gminy Somonino położony jest w zasięgu **Jednolitych Części Wód Podziemnych** o numerach 28 i 13. Dane dotyczące jakości wód podziemnych na terenie Gminy Somonino pozyskano na podstawie analizy mapy stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary prezentowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w portalu www.mjwp.gios.gov.pl.

Ryc. 4. Granice Jednolitych Części Wód Podziemnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PIG-PIB

Zgodnie z monitoringiem diagnostycznym badano **stan chemiczny i ilościowy** JCWPd. Mógł on zostać określony jako **dobry lub słaby**. Należy jednak podkreślić, że dane te dotyczą całych jednolitych części wód podziemnych i tak są prezentowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Ze względu na brak danych za lata 2020-2021, umieszczone zostały najnowsze dane za 2019 r.

Stan chemiczny i ilościowy wszystkich JCWPd w 2019 r. określono jako dobry.

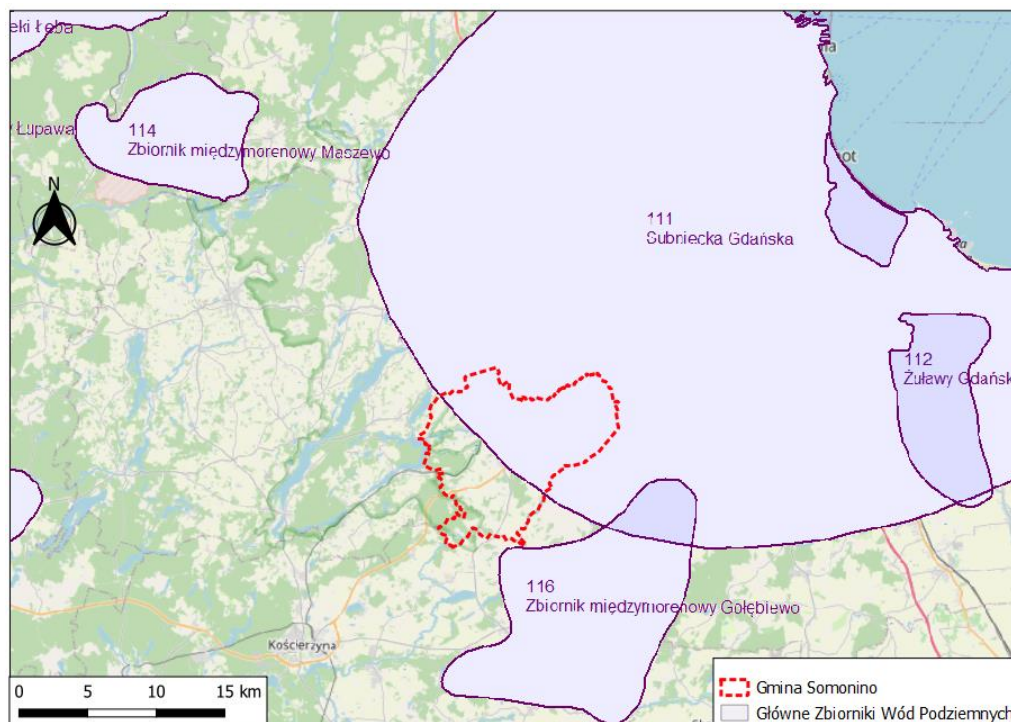
Tabela 9. Stan chemiczny i ilościowy Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) obejmujących Gminę Somonino– dane za 2019 r.

Numer JCWPd	Stan chemiczny	Stan ilościowy
JCWPd nr 13	dobry	dobry
JCWPd nr 28	dobry	dobry

Źródło: dane GIOŚ w oparciu o www.mjwp.gios.gov.pl

Na terenie Gminy Somonino nie zostały ulokowane żadne punkty badań monitoringu wód podziemnych, z tego powodu nie ma wyników badań dla Gminy.

Gmina Somonino położona jest na Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych (GZWP) nr 111 - Subniecka Gdańska. Obszar GZWP, na którym leży Gmina Somonino przedstawiono na rycinie poniżej.

**Ryc. 5. Zasięg Głównych Zbiorników Wód Podziemnych
na tle granic Gminy Somonino**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PSH.

2.5. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

Poniżej przedstawiono dane w zakresie infrastruktury wodno – kanalizacyjnej zgodnie z informacjami **Głównego Urzędu Statystycznego** za lata 2020-2021.

Wg stanu na 31.12.2020 r. odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej wynosił 99,9 % i utrzymał się tak do końca 2021 r. Długość sieci wodociągowej rozdzielczej na koniec 2020 r. wyniosła 153,1 km, i z końcem 2021 r. wyniosła 156,4 km. Do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania prowadziło na koniec 2020 r. 3 141 przyłączy wodociągowych, natomiast na koniec 2021 r. liczba przyłączy wyniosła 3 238.

Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w 2020 r. wyniosło 32,5 m³, natomiast 2021 wzrosło do 33,3 m³.

Odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej pod koniec 2020 r. wyniósł 76,8 %, natomiast pod koniec 2021 r. 77,4 %. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na koniec 2020 r. wyniosła 92,9 km wobec 94,0 km na koniec 2021 r. co świadczy o znaczącym rozwoju sieci kanalizacyjnej w opisywanym okresie.

Objętość ścieków odprowadzonych siecią kanalizacyjną wynosiła 280,0 tys. m³ w 2020 r. do 312,3 tys. m³ w 2021 r. Liczba przyłączy kanalizacyjnych na koniec 2020 r. wyniosła 1 888 sztuk i na koniec 2021 r. wzrosła o 61 przyłączy wynosząc 1 949 sztuk.

Na terenie gminy, w dniu 31.12.2020 r. funkcjonowało 675 zbiorników bezodpływowych, a 756 sztuk na koniec 2021 r. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków wynosiła 63 na koniec 2020 r. i wzrosła do 76 do dnia 31.12.2021 r.

W okresie sprawozdawczym prowadzono bieżącą kontrolę zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

2.5.1. JAKOŚĆ WÓD W SIECI WODOCIĄGOWEJ

Zadaniem **Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kartuzach (PPIS)** jest dokonanie oceny obszarowej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi zgodnie z obowiązującymi normami. Ocenę przeprowadzono na podstawie badań laboratoryjnych wykonywanych przez PPIS w Kartuzach oraz przez producentów wody tj.: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Sp. z o.o. w Sławkach 1A, 83-314 Somonino.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kartuzach, na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 195), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2028 ze zm.), § 22 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), po przeanalizowaniu sprawozdań z badanych próbek wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę za lata 2020 i 2021 w miejscowościach:

- **Starkowa Huta** i zaopatrującego w wodę miejscowości: Starkowa Huta, Połączyno, Kaplica, Egiertowo, Kamela;
- **Somonino** i zaopatrującego w wodę miejscowości: Somonino, Sławki Dolne;
- **Rybaki** i zaopatrującego w wodę miejscowości: Rybaki, Rąty, Ostrzyce (okolice Stolema);
- **Ramleje** i zaopatrującego w wodę miejscowości: Ramleje, Ostrzyce, Dąbrowa;
- **Hopowo** i zaopatrującego w wodę miejscowości: Hopowo, Wyczechowo, Nowy Dwór, Borcz;
- **Egiertowo** i zaopatrującego w wodę miejscowości: Egiertowo, Sławki, Kamela;
- **Goręczyno** i zaopatrującego w wodę miejscowości: Goręczyno, Rąty, Ramleje, Kaplica;

stwierdził **przydatność** wody do spożycia przez ludzi z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę z ww. miejscowości i zaopatrujących w wodę ww. miejscowościach

2.6. ZASOBY GEOLOGICZNE

Zgodnie z danymi **Państwowego Instytutu Geologicznego** na terenie Gminy Somonino od 1997 r. do końca 2020 r. istniało **eksploatowane złożo torfu** o nazwie Kaplica-Połączyno. Prócz tego Istnieje 5 innych nieeksploatowanych złóż piasku i żwiru oraz surowców ilastych ceramiki budowlanej.

Należy pamiętać, że jakakolwiek eksploatacja złóż powoduje duże zmiany w przypowierzchniowej warstwie skorupy ziemskiej, między innymi w postaci znacznych obszarów wyłączonych z użytkowania (grunty zdewastowane i zdegradowane).

Wyeksploatowane złoża poddawane są rekultywacji terenu, gdzie Starosta ustala kierunki i warunki przeprowadzenia rekultywacji i zagospodarowania terenu, jak również uznaje rekultywację za zakończoną.

W okresie sprawozdawczym **Starosta Kartuski** dla terenu Gminy Somonino nie wydawał decyzji określających kierunki rekultywacji terenów poeksploatacyjnych lub decyzji uznających rekultywację za zakończoną. Starosta Kartuski poinformował również, że w okresie sprawozdawczym nie występowały potencjalne historyczne miejsca zanieczyszczenia powierzchni ziemi oraz obszary zagrożone ruchami masowymi.

2.7. GLEBY

Gleby narażone są na degradację głównie w związku z rozwojem sieci osadniczej i komunikacyjnej. Ulegają one zarówno degradacji chemicznej, jak i fizycznej. Stan i jakość gleb są uzależnione od kompleksowego oddziaływania czynników naturalnych i antropogenicznych.

Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Gdańsku przeprowadza coroczne badania zasobności gleb w składniki pokarmowe, a wyniki przekazywane są rolnikom w celu dostosowania nawożenia do potrzeb. Poniżej dokonano zestawienia wyników badań prowadzonych w latach 2020-2021 na podstawie przebadanych próbek z terenu Gminy Somonino, które przedstawiono w formie wykresów słupkowych.

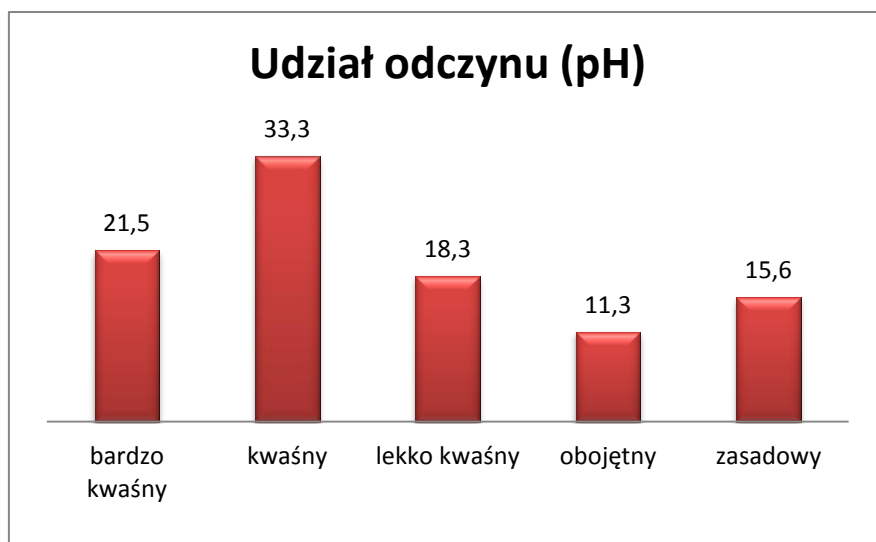
Tabela 10. Zestawienie wyników badań gleb z terenu Gminy Somonino przebadanych w latach 2020-2021

Lp.	Oceniana kategoria	Liczba próbek	Udział (%)
1.	odczyn (pH)	bardzo kwaśny	40
		kwaśny	62
		lekko kwaśny	34
		obojętny	21
		zasadowy	29
2.	wapnowanie	konieczne	45
		potrzebne	32
		wskazane	27
		ograniczone	25
		zbędne	57
3.	fosfor	bardzo niska	17
		niska	66

Lp.	Oceniana kategoria	Liczba próbek	Udział (%)
	średnia	50	26,9
	wysoka	24	12,9
	bardzo wysoka	29	15,6
4.	bardzo niska	41	22,0
	niska	76	40,9
	średnia	48	25,8
	wysoka	12	6,5
	bardzo wysoka	9	4,8
5.	bardzo niska	52	28,0
	niska	52	28,0
	średnia	53	28,5
	wysoka	16	8,6
	bardzo wysoka	13	7,0
6.	liczba gospodarstw	18	
7.	pow. przebadania (ha)	365,93	
8.	liczba próbek	186	

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Gdańsku

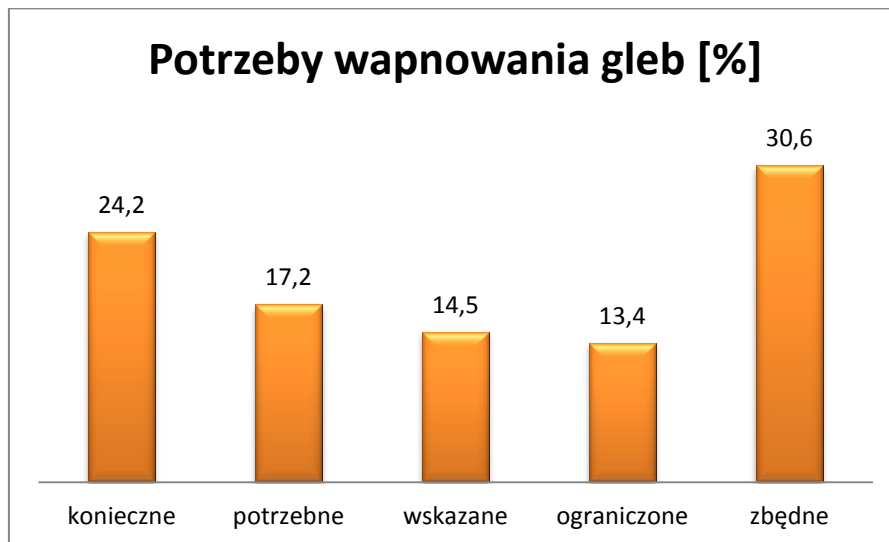
Wśród badanych próbek na terenie Gminy Somonino dominują gleby o odczynie kwaśnym (33,3 %) i bardzo kwaśnym (21,5 %). Mało jest gleb o odczynie obojętnym (11,3 %) i zasadowym (15,6 %). Należy zauważyć, że skutkiem zakwaszenia gleb jest utrudnione pobieranie przez rośliny podstawowych składników pokarmowych. Bardziej uaktywniają się toksyczne związki glinu, manganu i żelaza oraz wzrasta pobieranie metali ciężkich: ołowiu i kadmu. Prowadzi to do zmniejszenia plonów roślin uprawianych i pogorszenia jakości uzyskanych produktów nawet przy prawidłowym nawożeniu mineralnym innymi składnikami.

Ryc. 6. Odczyn (pH) gleb z terenu Gminy Somonino

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Gdańsku za lata 2020-2021

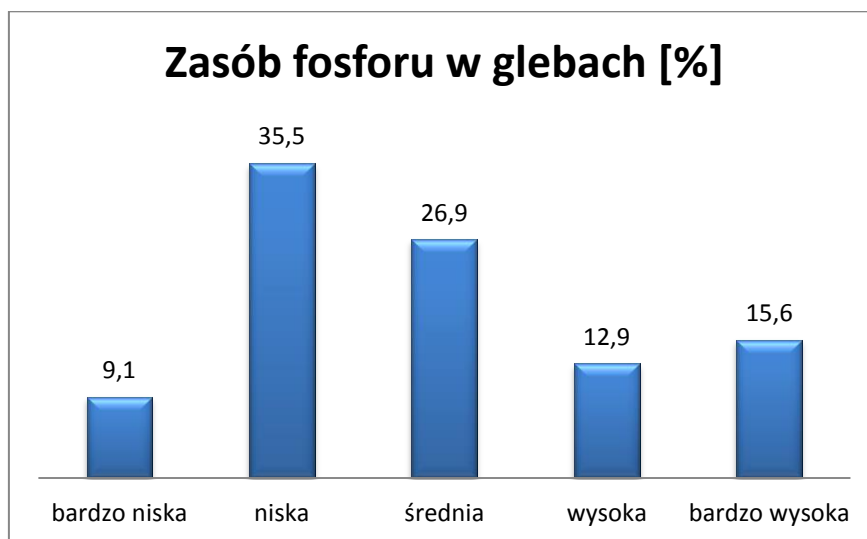
Gleby na terenie Gminy Somonino nie wszędzie są w odpowiednim wymiarze wapnowane, dlatego nie brakuje też gleb, dla których konieczne jest wapnowanie (24,2 %). Jednocześnie dla 30,6 % gleb wapnowanie jest zbędne, dla 13,4 % ograniczone, a dla 14,5 % wskazane. W pozostałych przypadkach wapnowanie jest potrzebne.

Ryc. 7. Potrzeby wapnowania gleb z terenu Gminy Somonino

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Gdańsku za lata 2020-2021

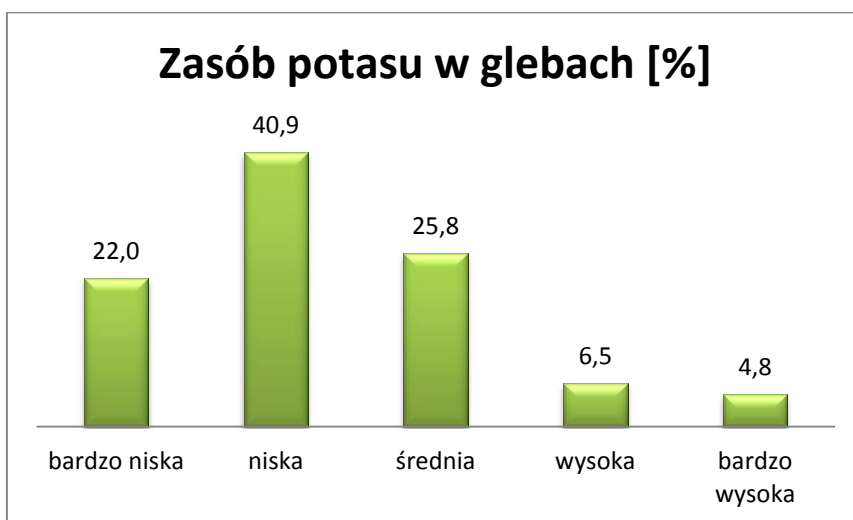
Badane gleby cechują się zwykle niską (35,5 %) zasobnością w fosfor. Średnia zasobność należy do 26,9 % gleb, bardzo niska dla 9,1 % a bardzo wysoka dla 15,6 %.

Ryc. 8. Zasobność w fosfor gleb z terenu Gminy Somonino

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Gdańsku za lata 2020-2021

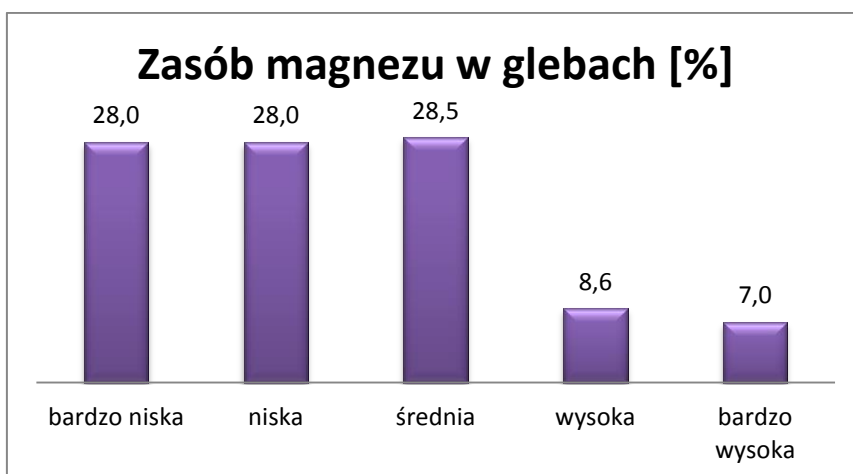
Nieco inaczej przedstawia się rozkład zasobności w potas, choć również dominują gleby o niskiej zawartości w ten makroelement (40,9 %). Średnia zasobność należy do 25,8 % gleb, bardzo niska dla 22,0 % a bardzo wysoka dla 4,8 %.

Ryc. 9. Zasobność w potas gleb z terenu Gminy Somonino

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Gdańsku za lata 2020-2021

Zasobność gleb w magnez wyróżnia się spośród pozostałych mikroelementów. Dominują (28,5 %) gleby o średniej zawartości tego makroelementu. Bardzo niska zasobność należy do 28 % gleb tak samo jak niska zasobność. Bardzo wysoka zasobność należy do 7,0 % a wysoka do 8,6 %.

Ryc. 10. Zasobność w magnez gleb z terenu Gminy Somonino

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Gdańsku za lata 2020-2021

Zanieczyszczenie gleb potencjalnie może być spowodowane składowaniem **substancji niebezpiecznych**. W Polsce w latach 60. i 70. ubiegłego wieku nieprzydatne środki ochrony roślin umieszczano w składowiskach. Były to obiekty o różnej konstrukcji zwane **mogilnikami**. Rozwiązanie to stworzyło poważne problemy środowiskowe. Duża część mogilników rozsianych na obszarze całego kraju na przestrzeni dziesiątków lat emitowała do środowiska zgromadzone w nich związki. Na terenie Gminy Somonino nie funkcjonowały mogilniki.

Na terenie Gminy Somonino układ komunikacyjny obsługuje tranzytowe połączenia kolejowe dlatego występuje zagrożenie dla gleb w tym zakresie (np. zanieczyszczenia powstałe podczas rozszczelnienia cystern).

Ponadto gleby opisywanego obszaru są intensywnie użytkowane rolniczo. Niezbędna jest więc prawidłowa gospodarka rolna szczególnie w zakresie stosowania nawozów naturalnych i sztucznych oraz środków ochrony roślin. Niewłaściwe terminy stosowania zabiegów lub źle dobrane ilości nawozów mogą powodować przedostawanie się zanieczyszczeń do gleb i następnie do wód powierzchniowych.

Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego przekazał dane dotyczące realizacji zadań związanych z edukacją rolników w zakresie dobrych praktyk rolniczych oraz stosowania rolnictwa ekologicznego. W okresie sprawozdawczym prowadzono bieżącą działalność, a ponadto w 2020 r. przeprowadzono poniższe szkolenia:

- „Zasady realizacji pakietów programu rolno-środowiskowo-klimatycznego w gospodarstwach rolnych” - 10 uczestników,
- „Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie” – 17 uczestników.

W 2021 r. przeprowadzone szkolenia i pokazy:

- „Technologia uprawy zbóż ze szczególnym uwzględnieniem nawożenia, regulacji odczynu oraz metod siewu. Sposoby działania w warunkach zagrożenia suszą.” – 20 uczestników,
- „Systemy wspomagające w prawidłowym planowaniu dawkowania azotu w uprawach zbóż” – 8 uczestników,
- „Dobór i uprawa roślin bobowatych w celu lepszego wykorzystania składników pokarmowych z gleby i poprawy jej struktury” – 14 uczestników.

2.8. GOSPODARKA ODPADAMI

Przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Somonino w okresie od 2 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021r. wygrało Konsorcjum firm: P.H.U. SANIKO Andrzej Koszałka, ul. Ceynowy 8/1, 83-300 Kartuzy - Lider Konsorcjum oraz ELWOZ ECO Sp. z o.o., ul. Słupska 2, 83-340 Sierakowice. - Członek Konsorcjum.

W wyniku podpisanej umowy Wykonawca wykonał kompleksową obsługę w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zarówno, zmieszanych (pozostałych po segregacji) jak i gromadzonych w sposób selektywny, z terenu Gminy Somonino, ze wszystkich nieruchomości na których powstają odpady komunalne (z wyjątkiem nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, którzy nie przystąpili do zorganizowanego przez Gminę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi). Odpady komunalne z nieruchomości, których właściciele nie przystąpili do gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi były odbierane przez firmy posiadające wpis do Rejestru Działalności Regulowanej na terenie Gminy Somonino, po uprzednim podpisaniu umowy pomiędzy firmą a właścicielem takiej nieruchomości.

Zestawienie firm posiadających zezwolenie na odbiór odpadów z terenu Gminy Somonino, wpisanych do RDR⁷ przedstawia poniższa tabela:

Tabela 11. Zestawienie firm posiadających zezwolenie na odbiór odpadów z terenu Gminy Somonino

Lp.	Przedsiębiorca	Nr rejestrowy	Data wpisu
1.	REMONDIS Sp. z o.o.; 02-981 Warszawa, Zawodzie 16	4/2012	2012.06.29
2.	P.H.U. SANIKO Koszałka Andrzej; 83-300 KARTUZY, CEYNOWY 8/1	3/2012	2013.02.19
3.	EKO LOGISTIK Gruba Dariusz; 84-242 Luzino, Wilczka 14	3/2013	2013.03.20
4.	ELWOZ Sp. z o.o.; 83-340 Sierakowice, Słupska 2	5/2012	2013.05.17
5.	REMONDIS Sp. z o.o. Oddział w Łęborku; 84-300 ŁĘBORK, Kossaka 91-95	1/2014	2014.11.20
6.	Staubach Stanisław 77-127 Nakła, Miodowa 10	1/2019	2019.04.12
7.	KOMA OLSZTYN Sp. z o.o.; 10-417 Olsztyn, Towarowa 20 A	1/2020	2020.06.23
8.	Remondis Północ Sp. z o.o.; 02-981 Warszawa, Zawodzie 18	1/2021	2021.06.01

Źródło: Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na Terenie Gminy Somonino w 2020 r.

Właściciele nieruchomości obowiązani byli do prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych (bez możliwości deklaracji zbierania ich w sposób nieselektywny). System segregacji w Gminie Somonino oparty jest na zbiórce odpadów „u źródła” - odpady zbierane były z podziałem na 6 frakcji: papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło, bioodpady, popioły i odpady zmieszane (pozostałe po segregacji). Firma odbierająca odpady dostarczała mieszkańcom worki do odbioru papieru, metali i tworzyw sztucznych, szkła, odpadów biodegradowalnych. Mieszkańcy we własnym zakresie zobowiązani byli wyposażyć nieruchomość w pojemniki do popiołu oraz odpadów zmieszanych pozostałych do segregacji. Harmonogramy odbioru odpadów zostały dostarczone do domów przez przedstawicieli firm odbierających odpady oraz były dostępne w Urzędzie Gminy i na stronie internetowej Gminy.

W okresie sprawozdawczym właściciele nieruchomości w zamian za wnoszoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogli korzystać z PSZOK tj. Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów. Jego zadaniem jest zapewnienie odbierania od mieszkańców odpadów, które są problematyczne i których zbieranie „u źródła” nie jest ekonomicznie i organizacyjnie uzasadnione. Na terenie Gminy Somonino funkcjonuje jeden Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych - PSZOK - utworzony przy Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Sławkach (Sławki Ia). W PSZOK przyjmowane są nieodpłatnie od mieszkańców Gminy Somonino odpady zbierane selektywnie:

- szkło, papier i tektura, metale i tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe,
- odpady ulegające biodegradacji,
- sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- opony samochodów osobowych i jednośladów,
- leki i chemikalia,
- baterie i akumulatory,
- popiół,
- inne odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych,

⁷ Rejestr Działalności Regulowanej

- odpady budowlano-rozbiórkowe,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- odpady tekstyliów i odzieży.

Do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych poza ustalonym harmonogramem, można także oddawać nieodpłatnie selektywnie zbierane odpady komunalne powstające na nieruchomościach niezamieszkałych.

W poprzednim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018 wyznaczonych było 7 regionów gospodarki odpadami komunalnymi, były to regiony: Szadółki, Eko Dolina, Północny, Północno-Zachodni, Południowo-Zachodni, Południowy i Wschodni. W obecnym Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 dokonano podziału województwa na 4 RGOK⁸:

- Region Północny,
- Region Południowy,
- Region Zachodni,
- Region Wschodni.

Nowy region Północny powstał przez połączenie regionów Szadółki, Eko Dolina i Północnego.

Na etapie uchwalania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami 2018, 4 gminy (Kartuzy, Przodkowo, Somonino, Żukowo) złożyły do Zarządu Województwa Pomorskiego wnioski o zmianę przynależności z regionu Szadółki do regionu, obejmującego obszar obsługi RIPOK Chlewnica. W tamtym czasie moce przerobowe RIPOK w regionie Północnym nie były wystarczające do przetworzenia odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie tych gmin, została jednak złożona deklaracja, że po uzyskaniu przez RIPOK-i w regionie Północnym odpowiednich mocy przerobowych, gminom tym będzie dana możliwość zmiany przynależności do innego RGOK. Wspomniane gminy kilkakrotnie ponawiały swoje wnioski o zmianę przynależności do RGOK. Utworzenie regionu Północnego jest m.in. spełnieniem obietnic składanych ww. gminom

Szczegółowe dane dotyczące odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zostały przedstawione w **analizach stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Somonino** za lata 2020 i 2021. W niniejszym dokumencie nie przedstawiono danych dotyczących gospodarki odpadami zawartych już w corocznie opracowywanych analizach, gdyż byłoby to zbędne powielenie. Podstawowym wskaźnikiem który należy brać pod uwagę przy ocenie prawidłowości systemu gospodarki odpadami są osiągnięte poziomy ekologiczne wymienione poniżej.

Nałożone zadania z zakresu gospodarowania odpadami były realizowane z różnym skutkiem, czego wynikiem są osiągnięte poziomy ekologiczne Gminy Somonino:

1. poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: **papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła**:
 - w 2020 r. – **nie został osiągnięty** i wyniósł 32,38 % (przy minimum 50 %),
2. poziom ograniczenia masy **odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania**:
 - w 2020 r. – **został osiągnięty** i wyniósł 12,45 % (przy maksimum 35 %),

⁸ Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi

3. poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami **innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych** stanowiących odpady komunalne został osiągnięty i wyniósł:

– w 2020 r. – został osiągnięty i wyniósł 88,40 % (przy minimum 70 %).

Dopuszczalne poziomy do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, które gmina jest obowiązana osiągnąć za rok 2021: w wysokości co najmniej 20 %. **Osiągnięto poziom 20,35 %**, zatem wymagany poziom został osiągnięty.

W sprawozdawczości komunalnej za 2021 r. nastąpiła zmiana zasad obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Dotychczas poziom ten obliczany był w odniesieniu do 4 frakcji odpadów (papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło), obecnie oblicza się w odniesieniu do całego strumienia odpadów komunalnych.

Dopuszczalne poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, które gmina jest obowiązana osiągnąć za 2021 r. - do 35 %. **Osiągnięto poziom 14,23 %**, zatem wymagany poziom został osiągnięty.

Przepisy zmienionej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 ze zm.) zobowiązały gminy do osiągania nowego poziomu tj. poziomu składowania. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2151) informacje o osiągniętych poziomach składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych za 2020 r. i za 2021 r. winny zostać przekazane w sprawozdaniu gminnym sporządzanym i przekazywanym za 2021 r..

Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości: 30 % za każdy rok w latach 2025 - 2029. **Osiągnięto poziom składowania za 2020 r. :9,67 %, a za rok 2021 r.: 10,22 %.**

W zakresie szkoleń obejmujących zagadnienia środowiskowe (w zakresie gospodarki odpadowej, unieszkodliwiania azbestu) najważniejsze informacje w tym zakresie przekazywane są za pośrednictwem stron internetowych. Na stronie internetowej Urzędu Gminy Somonino udostępnione są informacje o zasadach gospodarowania odpadami komunalnymi (m in. zasady segregacji odpadów, informacje dotyczące PSZOK-u, częstotliwość opróżniania pojemników, informacje o wysokości stawki opłaty „śmieciowej” i sposobie jej uiszczania, o podmiocie odbierającym odpady) oraz szczegółowy harmonogram odbioru odpadów z poszczególnych miejscowości.

Ponadto w ramach spotkań z mieszkańcami, przekazywane są informacje obejmujące zagadnienia środowiskowe głównie związane z gospodarką odpadami - właściwą segregacją odpadów, potrzebą korzystania z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, kompostowaniu odpadów biodegradowalnych, zagospodarowaniu odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu RTV i AGD. Ponadto wydawane są ulotki, które kierowane są do mieszkańców.

W ramach przeciwdziałania nielegalnemu wyrzucaniu śmieci oraz kontroli utrzymania czystości i porządku w Gminie w 2021 r. przeprowadzono 25 postępowań dotyczących składowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

Według informacji uzyskanych od Urzędu Gminy Somonino unieszkodliwianie azbestu w latach 2020-2022 wyglądało następująco:

- 2020 r.: 6 wnioskodawców o dofinansowanie, z programu unieszkodliwiono 17 Mg, kwota dofinansowania zadania 6 738,00 zł (poza konkursem: 3,42 Mg).
- 2021/2022 r.: program z możliwością wykonania zadania do 2022 r. 21 wnioskodawców, z czego 6 wykonano na dzień 18 sierpnia 2022 r. Usunięto 19,235 Mg na kwotę dofinansowania 8 662,00 zł.

Przeprowadzone zostały przez Gminę badania pomiarów biogazu na terenie składowiska odpadów w miejscowości Kaplica. Wyniki badań przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 12. Wyniki badań pomiarów biogazu w składowisku odpadowym w miejscowości Kaplica

Lp.	Badany parametr	Identyfikacja metody	Jednostka	Wynik ± niepewność ⁹
				Emitor Eb-1
data pomiaru – 29.06.2020				
1.	Metan	PB-30 Edycja 3 z dnia 25.08.2016 Metoda niedyspersyjnej spektrometrii w podczerwieni NDIR	%	<0,5
2.	Dwutlenek węgla		%	<0,5
3.	Tlen	PB-30 Edycja 3 z dnia 25.08.2016 Metoda elektrochemiczna	%	20,5 ± 3,0
4.	Przepływ	PB-30 Edycja 3 z dnia 25.08.2016 Metoda termoanemometryczna	m/s	<0,15
5.	Emisja metanu	PB-20 Edycja 3 z dnia 25.08.2016 Metoda obliczeniowa	kg/h	<0,061
data pomiaru – 27.11.2020				
6.	Metan	PB-30 Edycja 3 z dnia 25.08.2016 Metoda niedyspersyjnej spektrometrii w podczerwieni NDIR	%	6,3 ± 0,8
7.	Dwutlenek węgla		%	3,1 ± 0,6
8.	Tlen	PB-30 Edycja 3 z dnia 25.08.2016 Metoda elektrochemiczna	%	15,9 ± 4,2
9.	Przepływ	PB-30 Edycja 3 z dnia 25.08.2016 Metoda termoanemometryczna	m/s	<0,15
10.	Emisja metanu	PB-20 Edycja 3 z dnia 25.08.2016 Metoda obliczeniowa	kg/h	<0,43

Źródło: Urząd Gminy Somonino

2.9. ZASOBY PRZYRODNICZE

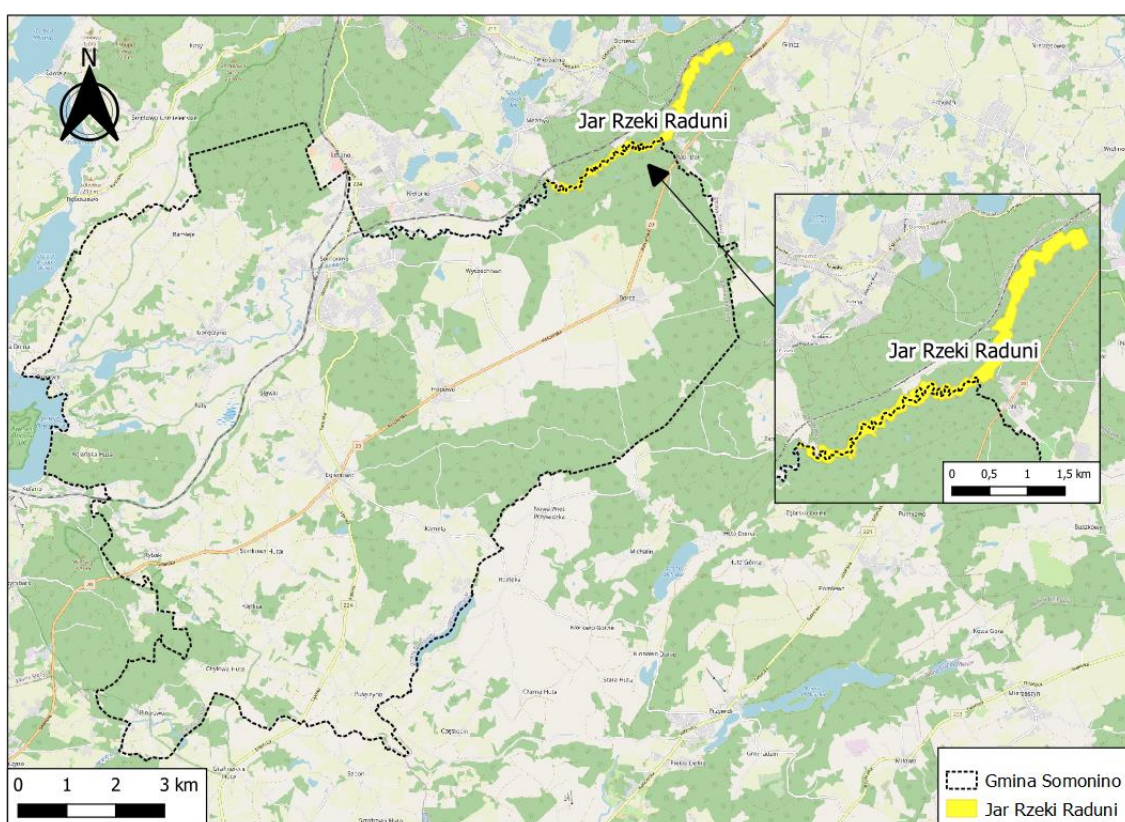
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku w latach 2020-2021 na terenie Gminy Somonino nie prowadził prac dotyczących ustanowienia form ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000 i rezerwatów przyrody. Nie prowadził również inwentaryzacji przyrodniczych. W okresie sprawozdawczym Rada Gminy Somonino nie powołała nowych form ochrony przyrody.

Na terenie Gminy Somonino znajdują się obszary chronione prawnie:

1. Rezerwat Przyrody Jar Rzeki Raduni,

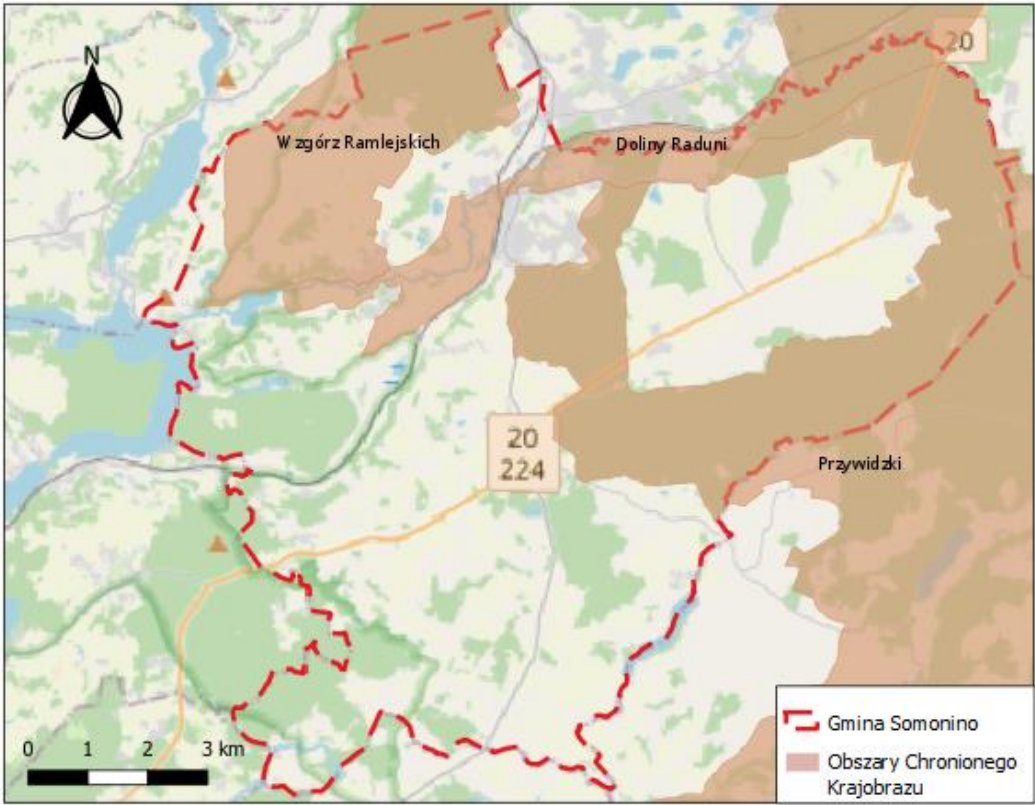
⁹ Niepewność rozszerzona przy współczynniku rozszerzenia k=2 i poziomie ufności 95 %

2. Kaszubski Park Krajobrazowy,
3. Kartuski Obszar Chronionego Krajobrazu,
4. Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni,
5. Przywidzki Obszar Chronionego Krajobrazu,
6. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Rynna Brodnicko-Kartuska,
7. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Rynna Dąbrowsko-Ostrzycka,
8. Obszar Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego,
9. Obszar Natura 2000 Jar Rzeki Raduni,
10. Obszar Natura 2000 Hopowo,
11. Obszar Natura 2000 Piotrowo,
12. Pomniki przyrody, którymi są pojedyncze drzewa, grupy drzew i głąz narzutowy o nazwie Kamień Królewski.

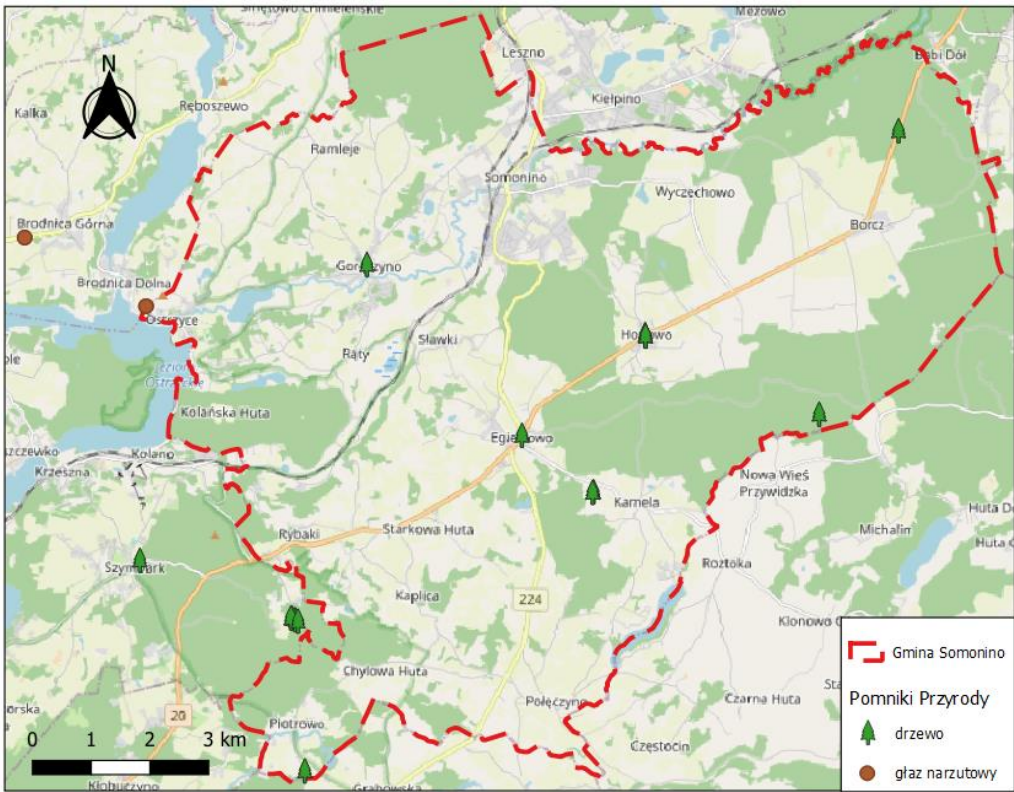
Ryc. 11. Rezerwat Przyrody na tle Gminy Somonino
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Ryc. 14. Granice Obszarów Chronionego Krajobrazu na tle granic Gminy Somonino

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Ryc. 15. Lokalizacja pomników przyrody na terenie Gminy Somonino

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Lesistość w 2020 r. wynosiła 38,0 % i do 2021 r. wzrosła jedynie o 0,2 % wynosząc 38,2 %. Gmina Somonino należy do dwóch nadleśnictw: Nadleśnictwa Kartuzy oraz Nadleśnictwa Kolbudy.

Nadleśnictwo Kartuzy w latach 2020-2021 realizowało gospodarkę leśną, zgodnie z definicją zawartą w ustawie o lasach. W skład kosztów gospodarki leśnej poniesionych przez Nadleśnictwo Kartuzy wchodzi m.in. koszty:

1. w zakresie ochrony lasu:
 - 2020 – 93 619,40 zł,
 - 2021 – 56 249,89 zł.
2. w zakresie ochrony przyrody – w latach 2018-2021 nie poniesiono żadnych kosztów,
3. w zakresie ochrony przeciwpożarowej lasów:
 - 2020 – 35 237,11 zł,
 - 2021 – 17 745,44 zł.
4. w zakresie utrzymania infrastruktury turystycznej:
 - 2020 – 4 949,35 zł,
 - 2021 – 18 805,85 zł.
5. w zakresie edukacji leśnej – w latach 2018 – 2021 nie poniesiono żadnych kosztów,
6. w zakresie odnowienia lasu – z uwagi na składy gatunkowe zakładanych upraw są to w znacznej mierze działania związane ze zwiększaniem różnorodności gatunkowej lasów:
 - 2020 – 46 012,89 zł,
 - 2021 – 91 098,95 zł.

Wszystkie powyżej wskazane koszty dotyczą trzech leśnictw Nadleśnictwa Kartuzy, tj. leśnictwa Kiełpino, leśnictwa Bilowo oraz leśnictwa Kolańska Huta, które w swoim zasięgu mają tereny należące do Gminy Somonino. Jednakże powyższe koszty dotyczą całych leśnictw, łącznie z częściami wchodzącymi w skład innych gmin. Nadleśnictwo Kartuzy nie prowadzi ewidencji kosztów w odniesieniu do poszczególnych gmin.

Nadleśnictwo w 2022 r. nie planuje żadnych inwestycji służących ochronie środowiska na terenie ww. leśnictw. Co do planowanych inwestycji na 2023 r., to plan gospodarczo-finansowy Nadleśnictwa Kartuzy na ten rok jest w trakcie opracowywania. Natomiast plany na lata następne sporządzane są z jednorocznym wyprzedzeniem.

Nadleśnictwo Kolbudy posiada powierzchnię wynoszącą 2 901,62 ha oraz lesistość wynoszącą 50,2 %. Niżej przedstawiono dokładne dane Nadleśnictwa Kolbudy

Tabela 13. Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa Kolbudy

Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa (w zarządzie LP)	Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa [ha]		Ogółem [ha]	Lesistość [%]
urządzane Nadleśnictwo	stanowiące własność osób fizycznych	lasy innych własności		
2 699,83	174,52	27,27	2 901,62	50,2

Źródło: Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Kolbudy (obręb Jodłowno, Skrzyszewo, Sobowidze)

Ze względu na to, że Gmina Somonino należy do obrębu Skrzyszewo, w następnej tabeli przedstawiono dane należące do ww. obrębu.

**Tabela 14. Powierzchnia występowania drzewostanów nasiennych
w Nadleśnictwie Kolbudy w Obrębie Skrzyszewo**

Gatunek panujący	Powierzchnia występowania drzewostanów nasiennych [ha]	
	Obręb Skrzyszewo	Nadleśnictwo
Wyłączone drzewostany nasienne		
Sosna	24,05	24,05
Gospodarcze drzewostany nasienne		
Sosna	352,97	401,52
Świerk	16,56	46,62
Buk	45,06	383,14
Dąb bezszypułkowy	10,31	10,31
Dąb szypułkowy	31,96	41,18
Brzoza	7,20	7,20
Razem	464,06	919,80

Źródło: Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Kolbudy (obręby Jodłowno, Skrzyszewo, Sobowidze)

Nadleśnictwo Kolbudy poinformowało, że nie prowadziło inwestycji służących ochronie środowiska w latach 2020-2021 dla Gminy Somonino.

W okresie sprawozdawczym na terenie Gminy prowadzony był jedynie monitoring gatunku zwierząt, który dotyczył monitoringu strzebli błotnej (6236). W obrębie Gminy występują dwa stanowiska:

- Hopowo 1 – 2021 - Zbiornik wodny ma bezpieczną głębokość, dużą powierzchnię lustra wody i zachowuje stabilność siedliskową w całym okresie obserwacji. Perspektywy ochrony stanowiska strzebli błotnej są złe, pomimo właściwego stanu siedliska. Przyczyną takiej oceny jest obecność w zbiorniku wodnym rodzimego drapieżnika, szczupaka, stwierdzonego po raz pierwszy w 2020 r., którego obecność w 2021 r. również jest wysoce prawdopodobna. Ocena stanu ochrony to U2. Wynika z faktu negatywnego wyniku połowu strzebli błotnej, nieznanego stanu jej populacji, wysoce prawdopodobnej obecności na stanowisku drapieżnego szczupaka oraz złych perspektyw ochrony.
- Piotrowo 1 – 2021 – Ocena siedliska wynosi U1. O ocenie siedliska decyduje w pierwszym rzędzie niezadowolająca wartość wskaźnika kardynalnego (głębokość 0,7 m). Dla pełnej oceny tego parametru należy dodatkowo uwzględnić niewaloryzowany wskaźnik 'odczyn wody'. Perspektywy ochrony stanowiska ocenia się jako złe ze względu na: niejasny stan populacji strzebli błotnej, obecność drapieżnika, niebezpiecznie wysoki poziom zakwaszenia wody, bardzo silne nagrzewanie się wody w lecie przy jej stosunkowo niewielkiej głębokości. Ocena stanu ochrony to U2. Wynika z faktu nieznanego stanu populacji strzebli błotnej, obecności drapieżnego okonia, niezadowolającego stanu siedliska i złych perspektyw ochrony.

2.10. POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje poważną awarię jako zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jeśli poważna awaria ma miejsce w zakładzie, określa się ją mianem poważnej awarii przemysłowej. Zakładem stwarzającym zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o których mowa w art. 248 ust. 1 Ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zwanej dalej „awarią przemysłową”, w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie uznaje się za zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o zwiększonym ryzyku”, albo za zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o dużym ryzyku”.

W ewidencji Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w latach 2020 – 2021 na terenie Gminy Somonino nie były zlokalizowane zakłady kwalifikowane jako ZDR i ZZR jak również zakłady, które mogą spowodować poważną awarię przemysłową. Nie odnotowano również zdarzeń o charakterze poważnych awarii przemysłowych ani skutkujących skażeniem substancjami niebezpiecznymi oraz ze składowisk odpadów.

Na terenie Gminy Somonino możliwe jest wystąpienie innych poważnych zdarzeń stanowiących zagrożenie dla środowiska. Jednak według danych przedstawionych przez **Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Kartuzach** w latach 2020-2021 nie odnotowano działań związanych z zagrożeniami środowiska, zagrożeniami ekologicznymi. Działania PSP prowadzone są na bazie własnych procedur, dostosowanych do występujących zagrożeń oraz obowiązujących przepisów prawa.

Na bieżąco dostosowywane są procedury kryzysowe do bieżących zagrożeń w dokumentach związanych z zarządzaniem kryzysowym na terenie Gminy Somonino.

3. ZADANIA ZREALIZOWANE NA TERENIE GMINY SOMONINO W OKRESIE OD 1 STYCZNIA 2020 R. DO 31 GRUDNIA 2021 R.

Poniżej przedstawiono najważniejsze zadania realizowane w latach 2020-2021. Wymieniono zadania zrealizowane przez Gminę Somonino oraz inne podmioty działające na tym terenie. Wskazano rok i koszt realizacji.

Należy podkreślić, że wskazano najważniejsze pozytywne oddziaływania. Trzeba mieć na uwadze, że w zależności od stopnia szczegółowości można te oddziaływania uszczegółowić. Przykładowo modernizacja dróg ma pozytywny wpływ na obniżenie poziomu hałasu (modernizacja nawierzchni), zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych (mniejsze pylenie z nawierzchni, mniejsze zużycie paliwa poprzez zmianę organizacji ruchu), kształtowanie zasobów wodnych (wykonane odwodnienia) czy poprawę bezpieczeństwa ruchu wszystkich użytkowników ruchu (np. budowa poboczy dla pieszych i rowerzystów czy odrębnych ciągów pieszo-rowerowych). Zadania prowadzone są na różnych szczeblach zarządców dróg.

W odniesieniu do gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2021 Gmina Somonino w pełni zrealizowała zadania polegające na osiągnięciu wszystkich wymaganych poziomów ekologicznych. W 2020 r. Gmina nie osiągnęła wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. Gmina Somonino osiągnęła poziom składowania wynoszące w 2020 r. 9,67%, a w 2021 r. 10,22 % tym samym osiągając wymagany poziom.

W ramach ochrony gleb i zasobów geologicznych warto zwrócić uwagę na uwzględnianie zapisów dotyczących zasobów geologicznych i gleb, zawartych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego podczas wydawania decyzji administracyjnych. Respektowanie zapisów sprzyja prawidłowemu rozwojowi opisywanego obszaru z uwzględnieniem posiadanych zasobów geologicznych i gleb. W związku z takimi działaniami nie ponoszono kosztów inwestycyjnych, a jedynie koszty administracyjne w ramach prowadzonej działalności.

Z powodu braku uchwalonego planu zagospodarowania przestrzennego na części terenu Gminy Somonino, dla osób pragnącym rozpocząć budowę domów i innych obiektów, wymagane jest wydanie decyzji o warunkach zabudowy.

Mieszkańcy Gminy Somonino informowani są o prowadzonych postępowaniach, wydawanych decyzjach, prowadzonych inwestycjach, opracowywanych planach i programach oraz jakości środowiska na terenie Gminy za pomocą strony internetowej: www.somonino.pl oraz www.bip.somonino.pl a także platformę facebook i tradycyjne ogłoszenia dla sołtysów.

Do działań edukacyjnych prowadzonych w szkołach w 2020 r. zaliczyć należy:

1. Szkoła Podstawowa im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Somoninie:

- Ogólnopolski Program Edukacyjny „Akademia Świetlicowa” Podczas zajęć dzieci realizowały swoje uzdolnienia i zainteresowania plastycznotechniczne połączone z działaniem na rzecz ochrony bioróżnorodności i ekosystemów na terenie naszego kraju. Zajęcia umożliwiły odreagowanie napięć, rozwijały twórcze myślenie oraz wyobraźnię, kształtowały pamięć wzrokową i zręczność manualną.
- „Wędkarstwo – pasją młodzieży” Realizacja projektu miała na celu rozbudzenie w uczestnikach zainteresowania wędkarstwem. Uczniowie rozwijali swoje pasje. Doskonalili umiejętności wędkarskie. Zostali przygotowani do konkursu z wiedzy wędkarsko-ekologicznej.
- Gminny Konkurs na grę planszową „Śmieci(i)MY” – laureat.
- „Poznajemy parki krajobrazowe Polski” – II miejsce.

2. Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Borczu:

- Powiatowy Konkurs „Dobre rady na odpady” – V miejsce,

3. Szkoła Podstawowa im. Św. Franciszka z Asyżu w Egiertowie:

- Projekt edukacyjny – PGE Energia Ciepła. Projekt edukacyjny dla dzieci z klas I-III szkół podstawowych pt.: „Przygody Kota Ciepłosława”, przygotowany przez PGE Energia Ciepła. Program ma na celu budowanie świadomości ekologicznej u najmłodszych, przekazywanie wiedzy o tym, jak powstaje ciepło i skąd bierze się prąd. Patronat honorowy nad akcją objął Minister Edukacji Narodowej Dariusz Piontkowski. Kot Ciepłosław to specjalista od ciepła i ekologii, który w zabawny i ciekawy sposób przekazuje wiedzę o tym, jak powstaje ciepło i jak dociera do domowego kaloryfera. Wspólnie ze swoimi przyjaciółmi – Felką Kaloryfelką i Pstryczkiem Elektryczkiem, pomagają najmłodszym zrozumieć trudne zagadnienia w prosty i praktyczny sposób. W trosce o lepsze powietrze i zdrowie rodzin, trójka bohaterów poszerza wiedzę zarówno dzieci, jak i rodziców na temat sposobu wytwarzania ciepła, energii elektrycznej oraz możliwości oszczędzania. Podczas edukacyjnej przygody pokazują m.in. zalety i przewagę ekologiczną ciepła sieciowego nad tradycyjnymi źródłami ciepła.
- Udział w Gminnym Konkursie Ekologicznym pt.: „Śmieci i MY”,
- Udział w Ogólnopolskim Konkursie Ekologicznym – test wiedzy ekologicznej przeprowadzony online,

4. Urząd Gminy w Somoninie:

- „Wzrost atrakcyjności turystycznej i estetycznej miejscowości turystycznej Ostrzyce” – Stowarzyszenie Aktywnie Razem. W ramach projektu Stowarzyszenie zamontowało kosze na śmieci. Mieszkańcy posadzili kwiaty wieloletnie oraz wykonano i zamontowano fotościankę w Ostrzycach.

Zadania edukacyjne kontynuowano w szkołach w 2021 r. czego wyniki są następujące:

1. Szkoła Podstawowa im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Somoninie:

- Akcja sprzątania świata „Myślę, więc nie śmieć”- Akcja Sprzątanie świata – Polska jest częścią międzynarodowego ruchu „Clean Up The World”, wywodzącego się z Australii. Uczestniczy w nim blisko 40 milionów wolontariuszy na całym świecie.
- „Zakamarek – ekotriki na kąciki” Głównym celem programu było wychowanie ucznia kreatywnego, świadomego swoich możliwości, posiadającego umiejętność współistnienia z przyrodą i podejmowania działań na jej rzecz.
- Ekodetektywi oddychają z energią, cz.2. Uczniowie pogłębili wiedzę na temat redukcji emisji CO₂, wyszukiwali sposoby przeciwdziałania skutkom niewłaściwych zachowań ludzi, propagowali działalność proekologiczną w swojej klasie i szkole.
- „Rower jest OK” Realizacja działań projektu rozbudziła w uczestnikach zainteresowanie aktywną formą spędzania czasu wolnego oraz wzbudziła zainteresowania poznania regionu Kaszub. Uczestnicy min. mieli możliwość brania udziału w wycieczkach rowerowych, gdzie poznawali ciekawe miejsca naszego regionu pod okiem instruktora i przewodnika po Kaszubach.
- Międzyszkolny Konkurs Ekologiczny - IV miejsce
- Ogólnopolski Konkurs „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski” - IV miejsce
- Zorganizowanie Dnia Ziemi. Przygotowanie prezentacji promującej ochronę środowiska dla wszystkich klas.
- Zorganizowanie Szkolnego konkursu ekologicznego: Projekt na eko-torbę w ramach obchodów Dni Ziemi.

2. Szkoła Podstawowa im. Św. Franciszka z Asyżu w Egierowie:

- Projekt „Skarby Bałtyku”. Uczestnicy „zanurzyli się” w historię najbliższego nam morza, czerpiąc wiedzę o jego podwodnym królestwie. Poznali jego mieszkańców i dowiedzieli się dlaczego ryby są cenniejszym skarbem Bałtyku większym niż skrzynie pełne złota. Podsumowaniem lekcji było wykonanie grupowej pracy o tematyce morskiej. Każdy uczestnik projektu otrzymał piękny album o naszym morzu.
- Projekt „Morska lekcja” celem tego projektu było zwiększenie świadomości dzieci na temat zależności w całym ekosystemie morskim oraz zapoznanie z ideą zrównoważonej gospodarki morskiej.
- Wyjazdowe zajęcia ekologiczne Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Szymbarku oraz w Dziecięcym Ośrodku Wczasowym w Wygoninie.
- Wyjazdowe zajęcia o tematyce regionalnej, tożsamości Kaszubów w Wygoninie oraz gospodarstwie agroturystycznym w Skrzyszewie.

3. Szkoła Podstawowa im. Ziemi Kaszubskiej w Goręczynie:

- Akcja „Dokarmiamy ptaki”, warsztaty przy współpracy z Zieloną Szkołą w Szymbarku.

4. Gminne Przedszkole w Goręczynie:

- „Sprzątanie Świata”,
- „Dzień Ziemi”,

- „Segregujemy śmieci”,
- Zbieranie baterii,
- Udział przedszkola w akcji o zasięgu ogólnopolskim: „Kubusiowi Przyjaciele Natury”.

Na terenie Gminy Somonino podczas festynów i innych imprez plenerowych organizowane są konkursy edukacyjne dla najmłodszych. Edukacja ekologiczna prowadzona jest także podczas zebrań wiejskich. W szkołach prowadzone są liczne akcje edukacyjne mające na celu zwrócenie uwagi na wartości przyrodnicze regionu, potrzebę prawidłowego gospodarowania odpadami, zrównoważonego zużycia energii i surowców. Informacje dotycząc edukacji ekologicznej są udostępniane na portalach społecznościowych oraz na stronie internetowej Gminy Somonino oraz w kwartalniku gminnym NOWINE. Corocznie uczniowie biorą udział w akcji „Dzień ziemi – akcja sprzątania świata”.

Mimo trwającego stanu epidemiologicznego w 2020 r. prowadzone były projekty „Wzrost atrakcyjności turystycznej i estetycznej miejscowości turystycznej Ostrzyce” prowadzone przez Stowarzyszenie Aktywnie Razem. W dniu 18 września odbyła się wycieczka rowerowa „Jesienne Ścieżki Gminy Somonino” z przewodnikiem. Wydarzenie zostało zorganizowane w ramach projektu pod nazwą „Budowa węzła integracyjnego Somonino wraz z trasami dojazdowymi”, a celem była promocja transportu zbiorowego i niezmotoryzowanego. Trasa obejmowała ścieżkę rowerową relacji Somonino – Ostrzyce i została wzbogacona o dwa krótkie wykłady: na temat historii dworca kolejowego w Somoninie oraz o tematyce przyrodniczo-krajoznawczej. Dodatkowo uczestnicy przeprowadzili waloryzację krajobrazu. W Ostrzycach rowerzyści odpoczęli i posilili się przy ogniskach w Centrum Rekreacji „U Stolema”. W Wydarzeniu wzięło udział 30 osób.

Tabela 15. Zestawienie zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Somonino zrealizowanych w latach 2020-2021

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA				
1.	Eko Energia od Somonina aż do Przywidza	2020	497 966,45 (w tym dofinansowanie Unii Europejskiej)	Realizacja: Gmina Somonino
2.	Przebudowa i modernizacja budynku po byłej szkole w Starkowej Hucie wraz z adaptacją pomieszczeń na świetlicę	2020	861,00	Realizacja: Gmina Somonino
3.	Budowa kotłowni gazowej przy budynku Urzędu Gminy Somonino	2020	152 933,91	Realizacja: Gmina Somonino
4.	Budowa kotłowni gazowej dla SP Somonino ul. Wolności	2020	170 088,35	Realizacja: Zarządcy sieci gazowej
5.	Wykonanie kotłowni gazowej zewnętrznej dla budynku Urzędu Gminy	2020	152 933,91	Realizacja: Gmina Somonino
6.	Projekt: „Czyste powietrze”	2021	1 932 874,89	Realizacja: Gmina Somonino, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku
7.	Budowa kotłowni gazowej dla budynku Szkoły Podstawowej w Somoninie przy ul. Osiedlowej (dokumentacja)	2021	6 880,00	Realizacja: Gmina Somonino
8.	Przebudowa kotłowni w OSP Kaplica (wymiana pieca)	2021	19 500,00	Realizacja: Gmina Somonino
9.	Przebudowa kotłowni w OSP Egiertowo (wymiana pieca)	2021	23 000,00	Realizacja: Gmina Somonino
10.	Wymiana pieca w budynku po byłej szkole w Starkowej Hucie (piec na pellet)	2021	30 000,00	Realizacja: Gmina Somonino
11.	Przebudowa i modernizacja budynku po byłej szkole w Starkowej Hucie wraz z adaptacją pomieszczeń na świetlicę	2021	257 846,54	Realizacja: Gmina Somonino
12.	Eko Energia od Somonina aż do Przywidza	2021	2 373 296,85 (w tym dofinansowanie Unii Europejskiej)	Realizacja: Gmina Somonino

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
13.	Modernizacja oświetlenia na system ledowy na sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej im. Ziemi Kaszubskiej w Goręczynie	2021	24 600,00	Realizacja: Gmina Somonino
14.	Modernizacja oświetlenia na system ledowy na salach lekcyjnych w Szkole Podstawowej im. Ziemi Kaszubskiej w Goręczynie	2021	12 750,00	Realizacja: Gmina Somonino
ZAGROŻENIE HAŁASEM				
15.	Modernizacja drogi transportu rolnego relacji Goręczyno-Ramleje	2020	181 369,61	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
16.	Zakup autobusu do przewozu uczestników WTZ Somonino	2020	58 283,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
17.	Budowa chodnika przy drodze krajowej nr 20 w Hopowie	2020	5 362,80	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
18.	Dotacja celowa na pomoc finansową dla Powiatu Kartuskiego na budowę chodnika w Egiertowie w kierunku Kameli	2020	80 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
19.	Dotacja celowa na pomoc finansową dla Powiatu Kartuskiego na budowę chodnika w Kameli	2020	70 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
20.	Dotacja celowa na pomoc finansową dla Powiatu Kartuskiego na wykonanie projektu budowlanego przebudowy skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 224 z drogą powiatową nr 1924 G w miejscowości Kiełpino	2020	25 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
21.	Budowa drogi gminnej ul. Kasztelańskiej (NR 168021G) wraz z budową kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego oraz przebudową kolidującej infrastruktury	2020	520 656,79	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
	w miejscowości Kiełpino			
22.	Budowa drogi w Somoninie ul. Kasztelańska IV etap	2020	82 490,81	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
23.	Ciąg pieszo-rowerowy Somonino – Wyczechowo (odszkodowanie za grunt)	2020	232 006,11	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
24.	Modernizacja drogi w Somoninie ul. Polna	2020	103 970,76	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
25.	Modernizacja drogi Wyczechowo - -Trątkownica wraz ze ścieżką pieszo-rowerową	2020	51 624,20	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozwój transportu zrównoważonego
26.	Modernizacja dróg w Borczu (ułożenie nawierzchni asfaltowej)	2020	42 500,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
27.	Modernizacja dróg w Egiertowie (ułożenie płyt yombo)	2020	5 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
28.	Modernizacja dróg w Goręczynie (utwardzenie drogi płytami yombo)	2020	15 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
29.	Modernizacja dróg w Hopowie (monitoring, ułożenie płyt yombo, odszkodowanie za grunt)	2020	42 652,90	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
30.	Modernizacja dróg w Ostrzycach (zakup wiat przystankowych)	2020	8 889,20	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
31.	Modernizacja drogi w Piotrowie (ułożenie nawierzchni asfaltowej)	2020	70 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
32.	Modernizacja dróg w Rątach (ułożenie płyt yombo, zakup płyt)	2020	67 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
33.	Modernizacja dróg w Rybakach (wykonanie nawierzchni bitumicznej)	2020	56 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
34.	Modernizacja dróg w Sławkach (wykonanie nawierzchni asfaltowej, ułożenie płyt yombo)	2020	44 800,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
35.	Modernizacja drogi w Somoninie (ułożenie płyt yombo, projekt budowy chodnika ul. Witosławy)	2020	40 600,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
36.	Modernizacja drogi w Starkowej Hucie (ułożenie nawierzchni bitumicznej)	2020	50 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
37.	Modernizacja dróg w Wyczechowie (ułożenie płyt yombo)	2020	45 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
38.	Modernizacja wiaduktu w Somoninie łączącego ul. Kasztelańską z ul. Bernardyno	2020	30 750,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
39.	Budowa węzła integracyjnego w Somoninie wraz z trasami dojazdowymi	2020	2 308 203,21 (w tym dofinansowanie Unii Europejskiej)	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
40.	Budowa trasy rowerowej Ostrzyce - Kolano	2020	442 647,10 (w tym dofinansowanie Unii Europejskiej)	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
			Europejskiej)	bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozwój transportu zrównoważonego
41.	Wykup gruntu pod drogi (w Somoninie)	2020	98 150,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
42.	Opracowanie dokumentacji technicznej dla inwestycji pn.: „Budowa drogi w Somoninie, ul. Kasztelańska – IV Etap”	2020	82 490,81	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
43.	Wykonanie ścieżki rowerowej w pasie drogi 1922G Ostrzyce, długość 525 mb	2020	2 662 046,08	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozwój transportu zrównoważonego
44.	Wykonanie chodnika z kostki prefabrykowanej na drodze 1933G, miejscowości Kamela i Egiertowo, długość 520 mb	2020	306 848,43	Realizacja: Zarząd Dróg Powiatowych w Kartuzach Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
45.	Remont drogi wojewódzkiej nr 224 na odcinku przejścia przez miejscowość Somonino od km 45+950 do km 48+900 – nowa nawierzchnia	2020	1 645 700,17	Realizacja: Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
46.	Budowa lamp ulicznych na terenie Gminy Somonino	2021	4 500,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
47.	Wykup gruntu pod drogi	2021	176 363,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
48.	Dotacja celowa na pomoc finansową dla Powiatu Kartuskiego na remont drogi powiatowej relacji Goręczyno - Ostrzyce	2021	90 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
49.	Dotacja celowa na pomoc finansową dla Powiatu Kartuskiego na remont drogi powiatowej z Wyczechowa	2021	50 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
	do drogi Krajowej nr 20			bezpieczeństwa ruchu drogowego
50.	Budowa drogi gminnej ul. Kasztelańskiej (nr 168021G) wraz z budową kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego oraz przebudową kolidującej infrastruktury w miejscowości Somonino	2021	1 557 332,32	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej
51.	Budowa przejść dla pieszych na skrzyżowaniu dróg gminnych nr 168007G ul. Siemiana oraz nr 168009G ul. Witosławy w Somoninie	2021	7 507,99	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
52.	Przebudowa wiaduktu drogowego w ciągu drogi nr 168020G w Somoninie	2021	12 048,98	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
53.	Przebudowa drogi gminnej ul. Witosławy w Somoninie (budowa chodnika i kanału technologicznego)	2021	25,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
54.	Przebudowa drogi gminnej na odcinku Somonino - Wyczechowo oraz Wyczechowo - Trątkownica	2021	1 029 845,34	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
55.	Modernizacja dróg w Borczu (ułożenie nawierzchni asfaltowej)	2021	80 210,28	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
56.	Modernizacja dróg w Hopowie (ułożenie płyt yombo)	2021	12 556,45	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
57.	Modernizacja dróg w Kameli (ułożenie nawierzchni asfaltowej)	2021	77 449,22	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
58.	Modernizacja dróg w Kaplicy (ułożenie płyt yombo, wykonanie robót geodezyjnych)	2021	67 542,71	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
59.	Modernizacja dróg w Ostrzycach (ułożenie płyt yombo)	2021	9 348,63	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
60.	Budowa bezpiecznego ciągu komunikacyjnego dla uczniów dojeżdżających autobusem szkolnym do Szkoły Podstawowej im. Św. Franciszka z Asyżu w Egiertowie	2021	14 856,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
61.	Modernizacja dróg w Połączynie (ułożenie nawierzchni asfaltowej, ułożenie płyt yombo)	2021	120 875,04 (w tym dotacja z gminy Przywidz -29 000)	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
62.	Modernizacja dróg w Ramlejach (ułożenie nawierzchni asfaltowej)	2021	82 952,26	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
63.	Modernizacja dróg w Rątach (ułożenie płyt yombo)	2021	20 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
64.	Modernizacja dróg w Rybakach (ułożenie nawierzchni asfaltowej)	2021	93 988,63	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
65.	Modernizacja dróg w Sławkach (ułożenie płyt yombo)	2021	19 335,44	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
66.	Modernizacja dróg w Somoninie (ułożenie płyt yombo)	2021	45 093,44	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
67.	Modernizacja dróg w Starkowej Hucie (ułożenie nawierzchni asfaltowej)	2021	76 649,16	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
68.	Dotacja celowa na pomoc finansową dla Powiatu Kartuskiego na budowę chodnika w Egiertowie	2021	100 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
	w kierunku Kameli			bezpieczeństwa ruchu drogowego
69.	Modernizacja drogi transportu rolnego w Somoninie, ul. Słodkie Rowy	2021	337 540,29	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozwój transportu zrównoważonego
70.	Budowa trasy rowerowej Ostrzyce - Kolano	2021	474 912,43 (w tym dofinansowanie Unii Europejskiej)	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozwój transportu zrównoważonego
71.	Budowa trasy rowerowej Ostrzyce – Kolano – etap III (Dokumentacja)	2021	3 259,50	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozwój transportu zrównoważonego
72.	Modernizacja drogi transportu rolnego w Sławkach	2021	10 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
73.	„Rower jest OK” – Stowarzyszenie Jesteśmy Razem	2021	3 000,00	Realizacja: Gmina Somonino
74.	Koszt przedmiotowych robót w ramach działalności gospodarczej Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo-Usługowe sp. z o.o. w Sławkach	2021	1 293 743,43	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo-Usługowe sp. z o.o. w Sławkach
75.	Remont drogi powiatowej 1925G na odcinku Wyczechowo-Pstra Suka, długość 1 900 mb	2021	687 999,82	Realizacja: Zarząd Dróg Powiatowych w Kartuzach Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
76.	Remont drogi powiatowej 1923G na odcinku Ostrzyce-Goręczyno, długość 3 800 mb	2021	1 302 296,53	Realizacja: Zarząd Dróg Powiatowych w Kartuzach Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
77.	Remont drogi powiatowej 1922G (nakładka) w miejscowości Kolano i Ostrzyce, długość 597 mb	2021	102 878,95	Realizacja: Zarząd Dróg Powiatowych w Kartuzach Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
78.	Wykonanie chodnika z kostki prefabrykowanej na drodze 1933G, miejscowość Egiertowo, długość 577, 5 mb	2021	430 186,87	Realizacja: Zarząd Dróg Powiatowych w Kartuzach Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
79.	Przebudowa placu postojowego na zapleczu Urzędu Gminy wraz z budową ogrodzenia i odwodnienia	2021	20 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozbudowa infrastruktury komunalnej służącej prawidłowemu zagospodarowaniu ścieków
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE				
80.	Monitoring pól elektromagnetycznych na terenie Gminy Somonino	2020-2021	koszty administracyjne WIOŚ / GIOŚ	Realizacja: Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
GOSPODAROWANIE WODAMI / GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA				
81.	Budowa wodociągu w Somoninie wzdłuż ul. Kasztelańskiej	2020	27 778,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozbudowa infrastruktury komunalnej służącej prawidłowemu zagospodarowaniu ścieków i dostarczaniu mieszkańcom wody dobrej jakości
82.	Rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego na terenie aglomeracji Somonino	2020	2 729 838,69 (w tym dofinansowanie Unii Europejskiej)	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej
83.	Zbiornik retencyjny zamontowany na SUW	2020	126 301,63	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: w Somoninie
84.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2020	9 800,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 95 mb w Sławkach, działka nr 443/3, 443/7, 443/8

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
85.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2020	6 480,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 90 mb w Sławkach, działka nr 443/8, 443/7, 443/3, 443/11, 443/10, 443/9 (nieodpłatne przekazanie)
86.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2020	18 556,81	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 582 mb w Połączynie, działka nr 99
87.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2020	16 000,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 270 mb w Połączynie, działka nr 99, 108/17 (nieodpłatne przekazanie)
88.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2020	10 410,10	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 109 mb w Somoninie, Os. Litewskiego, działka nr 465/38
89.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2020	16 556,73	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 222 mb w Ramlejach, działka nr 58/3, 58/14, 73, 35
90.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2020	42 361,78	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 344 mb w Sławkach, działka nr 271, 272
91.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2020	17 698,58	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
				Efekt: na odcinku 254 mb w Egiertowie, działka nr 97/4, 97/9, 104/2, 105
92.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2020	12 465,06	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 237 mb w Somoninie, ul. Siemiana, działka nr 371/33, 371/1, 234/1, 367/1, 371/19
93.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 63	2020	9 720,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 131 mb Ramlejach, działka nr 11/24 (nieodpłatne przekazanie)
94.	Pompa głębinowa IBO 6ISP 17/11	2020	4 900,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: w Egiertowie
95.	Montaż reduktora ciśnienia	2020	14 776,64	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: w Somoninie działka nr 294
96.	Dokumentacja projektowa – kosztorysowa do dzierżawionej sieci kanalizacji sanitarnej	2020	26 900,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: w Goręczynie, ul. Dąbrowa i ul. Polna – Piaskowa, działka nr 129, 310/25, 310/26, 365/4, 378, 379, 380, 389, 520/7 (inwestycja w obcym środku trwałym)
97.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 200	2020	7 435,17	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 83 mb w Somoninie, Os. Litewskiego, działka nr 465/38

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
98.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 200	2020	15 765,21	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 236 mb w Somoninie, ul. Siemiana działka nr 371/33, 371/1, 234/1, 367/1, 371/19
99.	Badania/ analiza sieci wodociągowych	2020	12 710,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej.
100.	Badania/ analiza sieci kanalizacyjnych	2020	7 835,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej.
101.	Badania/analiza osadu	2020	600,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej.
102.	Badania/analiza gleby	2020	1 500,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej.
103.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Starkowej Hucie - dokumentacja	2021	700,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozbudowa infrastruktury komunalnej służącej prawidłowemu zagospodarowaniu ścieków i dostarczaniu mieszkańcom wody dobrej jakości
104.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Borczu – zakres II	2021	304 314,67	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozbudowa infrastruktury komunalnej służącej prawidłowemu zagospodarowaniu ścieków i dostarczaniu mieszkańcom wody dobrej jakości

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
105.	Rozbudowa stacji uzdatniania wody w Starkowej Hucie	2021	1 510 220,01 (w tym 1 000 000,00 = dofinansowanie)	Realizacja: Gmina Somonino
106.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2021	3 803,69	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 98 mb w Borczu, działka nr 160/11
107.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2021	7 701,82	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 172 mb w Somoninie, ul. Osiedlowa, działka nr 327/5, 484/1
108.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2021	9 447,72	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 159 mb w Egiertowie, działka nr 49/15, 49/21
109.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2021	5 109,77	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 59 mb w Egiertowie, działka nr 73/32, 74, 75/5
110.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 63	2021	3 584,18	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 60 mb w Połączynie, działka nr 152/14, 152/18
111.	Dokumentacja projektowa – rozbudowa sieci wodociągowej	2021	2 500,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: w Egiertowie, działka nr 23/96, 23/26, 23/29, 23/40, 23/95 (inwestycja w obcym środku trwałym)
112.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2021	11 708,95	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo –

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
				Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 111 mb w Somoninie, ul. Łąkowa, działka nr 163/1, 63/2, 76/28
113.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 100	2021	79 178,22	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 1 116 mb w Egiertowie, działka nr 20/47, 17/19, 17/25, 17/5, 20/34, 20/49, 20/46, 20/44, 20/37, 20/27, 20/16, 20/10, 53, 51/2, 48/6
114.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2021	25 951,69	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 435 mb w Somoninie, Os. Pod Lasem, działka nr 366/13
115.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2021	8 000,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 112 mb w Somoninie, działka nr 49/11, 49/21 (nieodpłatne przekazanie)
116.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2021	6 100,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 130 mb w Wyczechowie, działka nr 71/10 (nieodpłatne przekazanie)
117.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2021	6 000,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 75 mb w Somoninie, działka nr 76/28, 63/1, 63/2 (nieodpłatne przekazanie)

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
118.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2021	5 500,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 71 mb w Ostrzycach, działka nr 135/7, 135/13, 135/15 (nieodpłatne przekazanie)
119.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2021	19 000,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 232 mb w Ramlejach, działka nr 58/14, 58/18, 58/46 (nieodpłatne przekazanie)
120.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2021	18 000,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 107 mb w Egiertowie, działka nr 23/61, 23/60, 23/70 (nieodpłatne przekazanie)
121.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 63	2021	9 030,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 66,4 mb w Kameli, działka nr 83/11 (nieodpłatne przekazanie)
122.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2021	10 000,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 90 mb w Hopowie, działka nr 317/4 (nieodpłatne przekazanie)
123.	Remont piwnicy (w tym zamontowanie drenażu i wymiana instalacji elektrycznej) w Szkole Podstawowej im Kawalerów Orderu Uśmiechu w Borczu	2021	łącznie 30 000,00 (27 000,00= sponsoring, 3 000,00 = wkład własny)	Realizacja: Gmina Somonino

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
124.	Bagrowanie ¹⁰ zbiornika wodnego w Hopowie wraz z wymianą ogrodzenia	2021	43 464,08	Realizacja: Gmina Somonino
125.	Wymiana rynien na budynku Szkoły Podstawowej im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Somoninie	2021	800,00	Realizacja: Gmina Somonino
126.	Rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego na terenie aglomeracji Somonino	2021	1 480 563,53 (w tym dofinansowanie Unii Europejskiej)	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej
127.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 200	2021	6 133,87	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 60 mb w Egiertowie, działka nr 73/32, 74, 75/5
128.	Dokumentacja projektowa – rozbudowa sieci kanalizacyjnej	2021	5 800,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: w Egiertowie, działka nr 23/95, 23/26, 23/29, 23/40, 25, 23/86, 23/79, 23/78 (inwestycja w obcym środku trwałym)
129.	Dokumentacja projektowa – rozbudowa sieci kanalizacyjnej	2021	30 000,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: w Rąty - Rybaki (inwestycja w obcym środku trwałym)
130.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 200	2021	138 704,97	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 994 mb w Somoninie, działka nr 245/21, 384, 385/2, 392/21, 405, 887/6, 887/8, 887/17
131.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 200	2021	7 200,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach

¹⁰ Proces wydobywania materii organicznej i mineralnej z dna zbiornika wodnego, nazywane inaczej „odmulaniem”.

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
				Efekt: na odcinku 60 mb w Hopowie, działka nr 317/4 (nieodpłatne przekazanie)
132.	Badania/analiza sieci wodociągowych	2021	11 990,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej.
133.	Badania/analiza sieci kanalizacyjnych	2021	5 600,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej.
134.	Badania/analiza osadu	2021	1 500,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej.
135.	Badania/analiza gleby	2021	600,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej.
136.	Modernizacja sieci wodociągowej z rur azbestowych na rury PE	2021	7 101,54	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: w Somoninie przy PKP, działka nr 174/8, 174/10
ZASOBY GEOLOGICZNE I GLEBY				
137.	Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie wydania koncesji na wydobywanie kopalin (brak decyzji)	2020	koszty administracyjne	Realizacja: Powiat Kartuski
138.	Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie wydania decyzji dotyczących rekultywacji i decyzji uznających rekultywację za zakończoną (brak decyzji)	2020	koszty administracyjne	Realizacja: Powiat Kartuski

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
139.	Przeprowadzenie szkoleń dla rolników w zakresie prawidłowej gospodarki rolnej	2020	działalność statutowa	Realizacja: Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
140.	Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie wydania koncesji na wydobywanie kopalin (brak decyzji)	2021	koszty administracyjne	Realizacja: Powiat Kartuski
141.	Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie wydania decyzji dotyczących rekultywacji i decyzji uznających rekultywację za zakończoną (brak decyzji)	2021	koszty administracyjne	Realizacja: Powiat Kartuski
142.	Przeprowadzenie szkoleń dla rolników w zakresie prawidłowej gospodarki rolnej	2021	działalność statutowa	Realizacja: Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
GOSPODARKA ODPADAMI				
143.	Unieszkodliwianie azbestu na terenie Gminy Somonino poprzez udział w projektach dofinansowujących	2020	6 738,00	100 % zostało dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Usunięto 17 Mg odpadów.
144.	Budowa śmietnika przy budynku Urzędu Gminy	2020	26 902,39	Realizacja: Gmina Somonino
145.	Obsługa systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wraz z kosztami odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów	2020	1 956 567,95	Realizacja: Gmina Somonino
146.	Obsługa systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wraz z kosztami odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów	2021	3 178 758,39 ¹¹	Realizacja: Gmina Somonino
ZASOBY PRZYRODNICZE				
147.	Ochrona i rozwój form ochrony przyrody	2020	-	W okresie sprawozdawczym w Gminie Somonino ochrona prowadzona jest na bieżąco

¹¹ Ze względu na różnicę pomiędzy wpływami a wydatkami wynoszącą -314 686,35 zł Rada Gminy Somonino poprzez uchwałę nr XXXI/335/2021 z dnia 24 listopada 2021 r. postanowiła pokryć część kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi w 2021 r. z dochodów własnych w wysokości 151 000,00 zł. Ostatecznie Gmina nie dofinansowała systemu gospodarki odpadami, gdyż cała brakująca kwota w wysokości 314,686,35 zł została pokryta niewykorzystanymi środkami z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2020 r.

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
148.	Zachowanie i ochrona istniejących kompleksów leśnych	2020	koszty bieżące w ramach działalności Nadleśnictw	W okresie sprawozdawczym w Gminie Somonino ochrona prowadzona jest na bieżąco
149.	Wykonanie ogrodzenia przy przystani kajakowej w Somoninie	2020	15 785,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: udostępnianie mieszkańcom zasobów przyrodniczych, rozwój infrastruktury turystycznej
150.	Opracowanie dokumentacji technicznej dla inwestycji pn.: „Budowa boisk sportowych oraz bieżni przy Szkole Podstawowej w Borczu wraz z niezbędnymi urządzeniami i infrastrukturą towarzyszącą”	2020	30 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
151.	Remont Zespołu Boisk Kompleksu Sportowego ORLIK w Somoninie	2020	77 062,94	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
152.	Budowa boiska sportowego przy SP w Borczu	2020	30 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
153.	Budowa otwartej strefy aktywności w Somoninie ul. Osiedlowa	2020	87 261,44	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
154.	Zestaw zabawowy na plac zabaw w Egiertowie	2020	17 220,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
155.	Budowa kaszubskiej biesiadno-sąsiedzkiej wiaty z monidłem w Hopowie	2020	21 100,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: udostępnianie mieszkańcom zasobów przyrodniczych
156.	Ochrona i rozwój form ochrony przyrody	2021	-	W okresie sprawozdawczym w Gminie Somonino ochrona prowadzona jest na bieżąco
157.	Zachowanie i ochrona istniejących kompleksów leśnych	2021	koszty bieżące w ramach działalności Nadleśnictw	W okresie sprawozdawczym w Gminie Somonino ochrona prowadzona jest na bieżąco
158.	Budowa placu zabaw przy OSP Goręczyno	2021	26 545,97	Realizacja: Gmina Somonino

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
				Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
159.	Zagospodarowanie terenu w centrum wsi Goręczyno (dokumentacja)	2021	12 300,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: udostępnianie mieszkańcom zasobów przyrodniczych
160.	Budowa otwartej strefy aktywności w Hopowie	2021	4 182,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
161.	Budowa terenowych urządzeń sportowych w Somoninie - dokumentacja	2021	28 290,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
162.	Modernizacja przestrzeni rekreacyjnej w Ramlejach poprzez budowę siłowni zewnętrznej i montaż stojaków na rowery	2021	10 151,81	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: udostępnianie mieszkańcom zasobów przyrodniczych, rozwój infrastruktury rekreacyjnej
163.	Remont Zespołu Boisk Kompleksu Sportowego ORLIK w Somoninie	2021	374 061,28	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
164.	Budowa otwartej strefy aktywności w Somoninie ul. Osiedlowa	2021	36 069,46 (w tym dofinansowanie Unii Europejskiej)	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
165.	„Kaszubska ścieżka świetlna” - Ochotnicza straż pożarna w Ostrzycach	2021	8 000,00	Realizacja: Gmina Somonino
166.	Wspólnie działamy, nasze otoczenie zmieniamy. Zagospodarowanie placu na Ramlejach	2021	519,83	Realizacja: Gmina Somonino
167.	Rewitalizacja miejsca pamięci w Lesie Hopowskim	2020	3 700,00	Realizacja: Gmina Somonino
168.	„Wędrowną Dziką Kuchnią” – Kółko Rolnicze – Koło Gospodyń Wiejskich w Sławkach	2021	4 000,00	Realizacja: Gmina Somonino
POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE				
169.	Dotacja celowa na dofinansowanie zakupu samochodu pożarniczego dla OSP Ostrzyce	2020	429 660,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zapewnienie bezpieczeństwa środowiska i mieszkańców
170.	Modernizacja budynku OSP Kamela	2020	109 597,57	Realizacja: Gmina Somonino
171.	Roboty wykończeniowe budynku OSP w Egierowie	2020	590,00	Realizacja: Gmina Somonino

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
				Efekt: zapewnienie bezpieczeństwa środowiska i mieszkańców
172.	Wymiana i remont instalacji przeciw pożarowej w Szkole Podstawowej im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Somoninie	2021	3 000,00	Realizacja: Gmina Somonino
173.	Rozbudowa budynku OSP w Somoninie (dokumentacja)	2021	30 000,00	Realizacja: Gmina Somonino
174.	Prace wykończeniowe poddasza remizy OSP Egiertowo	2021	236 056,06	Realizacja: Gmina Somonino

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych w czasie ankietyzacji, Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Somonino w 2020 roku jako Załącznik nr 1 do uchwały Nr XXVII/299/2021 Rady Gminy Somonino z dnia 16 czerwca 2021 r. oraz Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Somonino w 2021 roku jako Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XL/141/2022 Rady Gminy Somonino z dnia 20 czerwca 2022 r. W sprawozdaniach znajdują się szczegółowe informacje dotyczące zrealizowanych zadań.

4. ANALIZA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH GMINY SOMONINOW KONTEKŚCIE OCHRONY ŚRODOWISKA

Informacje dotyczące wydatków Gminy Somonino w okresie sprawozdawczym przedstawiono w formie tabelarycznej.

Tabela 16. Wydatki w poszczególnych działach budżetowych w latach 2020-2021

Wyszczególnienie wydatków w poszczególnych latach	Wielkość wydatków w poszczególnych latach (zł)	
	2020	2021
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	3 287 011,24	2 516 807,47
Dział 600 - Transport i łączność	4 747 977,62	4 112 656,43
Dział 630 - Turystyka	527 813,69	575 000,53
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	291 570,26	717 008,41
Dział 710 - Działalność usługowa	110 215,28	-
Dział 750 - Administracja publiczna	4 769 058,63	5 423 490,37
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	66 569,50	-
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 022 965,95	797 075,62
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	402 962,61	-
Dział 801 - Oświata i wychowanie	17 653 281,53	20 721 625,15
Dział 851 - Ochrona zdrowia	420 018,86	504 223,02
Dział 852 - Pomoc społeczna	3 774 859,94	3 778 268,57
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	328 499,21	610 486,24
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	174 943,69	-
Dział 855 - Rodzina	25 352 177,25	24 820 605,91
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 351 473,31	7 033 901,12
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	989 370,12	1 062 926,51
Dział 926 - Kultura fizyczna	264 364,98	563 571,49
ogółem	67 535 133,7	73 237 646,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z budżetu Gminy Somonino i danych GUS

Wydatki budżetowe Gminy Somonino wzrosły z 67,5 mln zł w 2020 r. do 73,2 mln zł w 2021 r. W tym czasie wydatki w dziale 900 - gospodarka komunalna i ochrona środowiska znacząco wzrosły z 3,4 mln zł w 2020 r. do 7,0 mln zł w 2021 r. udział wydatków w dziale 900 - gospodarka komunalna i ochrona środowiska w ogólnej sumie wydatków wyniósł 4,96 % w 2020 r. i 9,60 % w 2021 r.

5. ANALIZA SPÓJNOŚCI ZADAŃ WYZNACZONYCH DO REALIZACJI W GMINNYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA Z ZADANIAMI REALIZOWANYMI NA POZIOMIE POWIATOWYM

Analiza spójności zadań wyznaczonych do realizacji w gminnym programie ochrony środowiska z zadaniami realizowanymi w zakresie ochrony środowiska na szczeblu powiatowym pozwalają stwierdzić, że:

- co do zasady zadania przewidziane na szczeblu powiatowym i gminnym są ze sobą spójne ze względu na zamierzony efekt jakim jest poprawa jakości środowiska,
- widoczne są rozbieżności w sposobie zapisu i realizacji poszczególnych zadań jednak wskazany brak spójności w sposobie zapisu poszczególnych zadań nie wynika z tego, że zadania się wykluczają, ale z istoty problemów występujących w obu jednostkach i możliwościach realizacji poszczególnych zadań,
- realizowany zakres tematyczny zadań jest podobny.

Ogólnie należy stwierdzić, że podejmowane działania mają na celu ochronę środowiska i poszczególnych jego komponentów, dlatego treść i zgodność wdrażanych zadań i realizowanych inwestycji należy ocenić pozytywnie.

6. OPIS BARIER W REALIZACJI ZADAŃ

Analiza wykonania zadań pozwala na stwierdzenie, że podstawowymi **barierami w realizacji zadań** przewidzianych w programie ochrony środowiska są:

- bariery finansowe – spowodowane niewystarczającą ilością środków finansowych na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska,
- bariery związane z niewystarczającą świadomością ekologiczną – wynikające z braku wiedzy i pełnego przekonania o potrzebie ochrony środowiska przez poszczególne podmioty i mieszkańców, istnieje przekonanie, że np. oszczędzanie wody czy segregowanie odpadów w skali pojedynczego gospodarstwa domowego nie przyniesie oczekiwanych rezultatów,
- bariery prawne – każde zadanie jakie mogłoby być realizowane w zakresie ochrony środowiska musi być zgodne z obowiązującym prawem (np. z zakresu strategicznych ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko), co w związku z mnogością interpretacji prawnych przepisów może powodować długotrwałą realizację niektórych zadań bądź niespójność działań podejmowanych przez różne podmioty,
- bariery wynikające ze zmienności przepisów – co związane jest choćby z faktem szybko zmieniającego się prawa w zakresie sposobów segregacji odpadów (nowe rozporządzenie), które np. dla mieszkańców może być niejasne.

7. TABELA WSKAŹNIKÓW UWZGLĘDNIONYCH NA POTRZEBY OCENY STOPNIA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

Poniżej, w formie tabeli przedstawiono **wartości** poszczególnych **wskaźników** w latach 2020-2021.

Tabela 17. Lista wskaźników monitorowania stopnia realizacji wdrażania programu ochrony środowiska w latach 2020-2021

Lp.	Wskaźniki	2020	2021
Ochrona klimatu i jakości powietrza			
1.	Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi, gdzie w ocenie uwzględnia się parametry wymienione poniżej:	klasa:	klasa:
	dwutlenek siarki (SO ₂),	A	A
	dwutlenek azotu (NO ₂),	A	A
	tlenek węgla (CO),	A	A
	benzen (C ₆ H ₆),	A	A
	ozon (O ₃),	A (D2)	A (D2)
	pył PM10,	A	A
	pył PM2,5,	A (A1)	A (A1)
	benzo(a)piren (B(a)P) w pyle PM10,	C	C
	metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyle PM10.	A	A
2.	Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin, gdzie w ocenie uwzględnia się:	klasa:	klasa:
	dwutlenek siarki (SO ₂),	A	A
	tlenki azotu (NO _x),	A	A
	ozon (O ₃)	A (D2)	A (D2)
3.	Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej ogółem (%)	5,5	9,2
4.	Długość czynnej sieci gazowej (m)	19 535	22 123

Lp.	Wskaźniki	2020	2021
Zagrożenia hałasem			
5.	Czy notowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu?	brak badań	brak badań
6.	Ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów) ogółem (km)	6,8	7,0
Pola elektromagnetyczne			
7.	Wynik pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych	brak badań	brak badań
Zasoby wodne			
8.	Stan wód powierzchniowych badanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych	zły	zły
9.	Stan chemiczny Jednolitych Części Wód Podziemnych o numerach 13, 28	dobry – dane za 2019 r.	
10.	Stan ilościowy Jednolitych Części Wód Podziemnych o numerach 13, 28	dobry – dane za 2019 r.	
11.	Klasyfikacja stanu wód podziemnych monitorowanych na terenie Gminy Somonino przez PIG-PIB	brak badań	II – wody dobrej jakości
Gospodarka wodno – ściekowa i gospodarowanie wodami			
12.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych na jednego mieszkańca (m ³)	32,5	33,3
13.	Odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej (%)	99,9	99,9
14.	Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej (km)	153,1	156,4
15.	Liczba czynnych przyłączy wodociągowych (sztuk)	3 141	3 238
16.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym (tys. m ³)	353,0	365,2
17.	Odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej (%)	76,8	77,4
18.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)	92,9	94,0
19.	Liczba czynnych przyłączy kanalizacyjnych (sztuk)	1 888	1 949
20.	Ścieki komunalne odprowadzone do sieci kanalizacyjnej i oczyszczone w ciągu roku (tys. m ³)	280,0	312,3
21.	Liczba zbiorników bezodpływowych (sztuk)	675	756
22.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków (sztuk)	63	76
Zasoby geologiczne i gleby			
23.	Liczba decyzji określających warunki rekultywacji wydanych w danym roku	0	0
24.	Liczba decyzji uznających rekultywację za zakończoną wydanych w danym roku	0	0

Lp.	Wskaźniki	2020	2021
25.	Liczba eksploatowanych złóż	1	1
Gospodarka odpadami			
26.	Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku (t)	3 181,91	1 597,19
27.	Zmieszane odpady komunalne ogółem na 1 mieszkańca (kg)	127,4	145,5
28.	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (%) – nie został osiągnięty / został osiągnięty	12,45 %	nie dotyczy
29.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, tworzyw sztucznych, szkła, metalu (%) – nie został osiągnięty / został osiągnięty	32,38 %	nie dotyczy
30.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%) – nie został osiągnięty / został osiągnięty	88,40 %	nie dotyczy
31.	Poziom przygotowania do ponownego użytku i recyklingu odpadów komunalnych – nie został osiągnięty / został osiągnięty	nie dotyczy	20,35 %
32.	Poziom ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji – nie został osiągnięty / został osiągnięty	nie dotyczy	14,23 %
33.	Poziom składowania – nie został osiągnięty / został osiągnięty	9,67 %	10,22 %
Zasoby przyrodnicze			
34.	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych (ha)	5 857,19	5 857,19
35.	Liczba pomników przyrody	8	8
36.	Lesistość (%)	38,0	38,2
37.	Powierzchnia lasów ogółem (ha)	4 261,01	4 285,67
Poważne awarie przemysłowe			
38.	Liczba zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	0	0
39.	Liczba zakładów o dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	0	0
40.	Liczba zgłoszonych do WIOŚ poważnych awarii przemysłowych	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dostępnych danych Gminy Somonino, GUS, WIOŚ i GIOŚ

8. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Wśród najistotniejszych zrealizowanych zadań i osiągniętych **efektów realizacji** „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Somonino na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” wymienić należy **zmiany o charakterze pozytywnym i negatywnym**.

Zmiany **pozytywne** w latach 2020-2021 lub utrzymanie stanu pozytywnego:

1. Podejmowane działania w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł energii i wymiany źródeł ogrzewania budynków przynoszą pozytywne efekty w postaci ograniczenia zanieczyszczenia powietrza np. w zakresie pyłu zawieszonego PM10.
2. Modernizacja dróg gminnych i powiatowych w miarę możliwości finansowych - dzięki czemu możliwe jest obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa. Jednocześnie realizowane są zadania związane z rozbudową infrastruktury dla pieszych i rowerzystów co daje możliwości różnicowania form transportu i wpływa na zwiększenie bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów.
3. Z ogółu ludności, 99,9 % korzystających z instalacji wodociągowych.
4. Jakość wód dostarczanych siecią wodociągową spełnia wymagane normy, a w przypadku incydentalnych przekroczeń podejmowane są skuteczne działania naprawcze. Modernizacja sieci wodociągowej poprawia sprawność funkcjonowania sieci oraz sprzyja dostarczaniu mieszkańcom wody wysokiej jakości. Prowadzona jest konsekwentna modernizacja sieci wodociągowej.
5. Osiągnięcie wymaganych poziomów w zakresie gospodarki odpadami:
 - a. wszystkie wymagane poziomy w 2021 r.,
 - b. poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w 2020 r.,
 - c. poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w 2020 r.
6. Dofinansowanie działań proekologicznych.
7. W punktach monitoringowych na terenie Gminy Somonino stwierdzono wody podziemne II klasy tj. wody dobrej jakości.
8. Prowadzenie szkoleń rolników w zakresie prawidłowej gospodarki rolnej.
9. Od 2021 r. brak eksploatacji złóż, która wiąże się z przekształceniami środowiska.
10. W latach 2020-2021 na terenie Gminy Somonino nie było zlokalizowanych zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Nie odnotowano zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej. Wg ewidencji prowadzonej przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Kartuzach na terenie Gminy Somonino w okresie sprawozdawczym nie zarejestrowano nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska.

Zmiany **negatywne** w latach 2020-2021 lub utrzymanie stanu negatywnego:

1. Utrzymanie niskiej jakości powietrza w zakresie stężeń docelowych B(a)P, a także poziomu długoterminowego dla ozonu w kontekście ochrony zdrowia oraz ochrony roślin dla całej strefy pomorskiej do której należy Gmina Somonino.
2. Brak pełnej informacji o występujących, potencjalnie nieszczelnych zbiornikach bezodpływowych. Brak możliwości rzetelnej kontroli szczelności zbiorników.
3. Zły stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych obejmujących swym zasięgiem części Gminy Somonino.
4. Brak możliwości technicznych do przyłączenia części mieszkańców do sieci kanalizacyjnej co skutkuje występowaniem potencjalnie nieszczelnych zbiorników bezodpływowych. Spowodowane jest to brakiem sieci kanalizacyjnej na terenach zabudowy rozproszonej.
5. Brak osiągnięcia w okresie sprawozdawczym wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła za 2020 r.
6. Mała liczba badań monitoringowych lub ich brak (np. w zakresie hałasu i pól elektromagnetycznych) co utrudnia analizę stanu środowiska.
7. Wzrost liczby zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków

Biorąc pod uwagę powyższe informacje oraz dane przedstawione w formie tabelarycznej w poprzednim rozdziale należy pozytywnie ocenić realizację programu ochrony środowiska Gminy Somonino. **Przeważają pozytywne aspekty podejmowanych działań** co odzwierciedla się zarówno we wskaźnikach jak i podejmowanych zadaniach.

Warto zaznaczyć, że ważne jest uwzględnianie w nowopowstających lub zmienianych planach zagospodarowania przestrzennego oraz na etapie wydawania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, na bazie których udzielane są pozwolenia na budowę:

- uwzględnianie zachowania terenów zielonych,
- stosowanie wymagań udziału powierzchni biologicznie czynnych na działkach budowlanych,
- przestrzeganie określonych wymagań ochrony powietrza (stosowanie ekologicznych niskoemisyjnych systemów grzewczych, odnawialnych źródeł energii tam gdzie jest to technicznie możliwe).

8. ZASADY DALSZEGO MONITORINGU

W procesie wdrażania programu ochrony środowiska ważna jest kontrola przebiegu tego procesu oraz ocena stopnia realizacji zadań w nim wyznaczonych z punktu widzenia osiągnięcia założonych celów. Z tego względu ważne jest wyznaczenie systemu monitorowania, na podstawie, którego będzie możliwe dokonanie oceny procesu wdrażania oraz będą mogły być dokonane modyfikacje programu.

Niniejszy dokument jest wypełnieniem obowiązku **monitorowania i sprawdzania efektów realizacji** wobec obowiązującego dotychczas „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Somonino na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” za lata 2020-2021.

System kontroli środowiska, jest narzędziem wspomagającym prawne, finansowe i społeczne instrumenty zarządzania środowiskiem. Dostarcza informacji o efektach wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska i może być traktowany jako podstawa do oceny całej polityki ochrony środowiska. Jest jednym z najważniejszych kryteriów, na podstawie których tworzona jest nowa polityka.

Mierniki efektów ekologicznych są w znacznym stopniu dostępne jako wielkości mierzone w ramach istniejących systemów kontroli i monitoringu.

Stały monitoring wdrażania zapisów programu powinien być prowadzony w cyklu dwuletnim, co oznacza, że co dwa lata należy opracować raport z realizacji obowiązującego dokumentu. Wyniki tego raportu powinny być wskazówką, co należy poprawić, gdzie skoncentrować działania. Następne dwa lata to realizacja kolejnych działań, po czym znowu należy sporządzić raport z kolejnych dwóch lat realizacji POŚ. Będzie on dotyczył lat 2022-2023.

Wybrane akty prawne:

Stan prawny na październik 2022 r.

Regulacje prawne w zakresie ochrony środowiska zawarte są w wielu ustawach i aktach wykonawczych (rozporządzeniach). Do najważniejszych z nich, w kontekście realizacji niniejszego dokumentu, należy zaliczyć następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 2351),
- ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 września 2019 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 1297),
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 2028),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1510),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 255),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 2294 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).

SPIS TABEL

Tabela 1.	Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2020-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.....	9
Tabela 2.	Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2020-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	10
Tabela 3.	Średnioroczne wartości stężeń zanieczyszczeń	10
Tabela 4.	Długość i ocena stanu aktualnego dróg wojewódzkich na terenie Gminy Somonino.....	12
Tabela 5.	Wyniki średniego dobowego ruchu rocznego dla dróg krajowych na terenie Gminy Somonino wg GPR 2010, 2015 i 2020/2021 r. celem porównania zachodzących zmian	14
Tabela 6.	Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Somonino ze wskazaniem stanu wód i informacją czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.....	17
Tabela 7.	Wykaz celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Somonino	18
Tabela 8.	Klasyfikacja i ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek i Jezior obejmujących swym zasięgiem Gminę Somonino.....	20
Tabela 9.	Stan chemiczny i ilościowy Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) obejmujących Gminę Somonino– dane za 2019 r.	22
Tabela 10.	Zestawienie wyników badań gleb z terenu Gminy Somonino przebadanych w latach 2020-2021	25
Tabela 11.	Zestawienie firm posiadających zezwolenie na odbiór odpadów z terenu Gminy Somonino.....	30
Tabela 12.	Wyniki badań pomiarów biogazu w składowisku odpadowym w miejscowości Kaplica	33
Tabela 13.	Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa Kolbudy	37
Tabela 14.	Powierzchnia występowania drzewostanów nasiennych w Nadleśnictwie Kolbudy w Obrębie Skrzyszewo	38
Tabela 15.	Zestawienie zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Somonino zrealizowanych w latach 2020-2021.....	44
Tabela 16.	Wydatki w poszczególnych działach budżetowych w latach 2020-2021	65
Tabela 17.	Lista wskaźników monitorowania stopnia realizacji wdrażania programu ochrony środowiska w latach 2020-2021	67

SPIS RYCIN

Ryc. 1.	Mapa Gminy Somonino i okolic	7
Ryc. 3.	Sieć hydrograficzna Gminy Somonino na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek	16
Ryc. 4.	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią i obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi – rzeczne	18
Ryc. 5.	Granice Jednolitych Części Wód Podziemnych.....	22
Ryc. 6.	Zasięg Głównych Zbiorników Wód Podziemnych	23
Ryc. 7.	Odczyn (pH) gleb z terenu Gminy Somonino	26
Ryc. 8.	Potrzeby wapnowania gleb z terenu Gminy Somonino	27
Ryc. 9.	Zasobność w fosfor gleb z terenu Gminy Somonino	27
Ryc. 10.	Zasobność w potas gleb z terenu Gminy Somonino.....	28
Ryc. 11.	Zasobność w magnez gleb z terenu Gminy Somonino.....	28
Ryc. 12.	Rezerwat Przyrody na tle Gminy Somonino	34
Ryc. 13.	Parki Krajobrazowe na terenie Gminy Somonino	35
Ryc. 14.	Natura 2000 Specjalne Obszary Ochrony na tle Gminy Somonino	35
Ryc. 15.	Granice Obszarów Chronionego Krajobrazu na tle granic Gminy Somonino.....	36
Ryc. 16.	Lokalizacja pomników przyrody na terenie Gminy Somonino	36